

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsake sredo.
Cene: Letno Din 32,—
polletno Din 16,—, četrt-
letno Din 9,—, inozemstvo
Din 64,—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000,—, pol stra-
ni Din 1000,—, četrt strani
Din 500,—, 1/10 strani Din 250,—,
1/16 str. Din 125,—. Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Vsem naročnikom!

Kaj naj Vam letos »Slov. Gospodar« položi na srce, da si bomo ostali zvesti tudi v prihodnjem letu? Nič več ni treba besed, dejanja kažejo, da je prava prijateljska vez med kmetsko družino in »Slov. Gospodarjem« za stalno utrjena. Niti splošno pomanjkanje denarja, ko je tako težko tudi za 32 Din, ne bo te prijateljske vezi razdrlo. Tako nam piše kmet: »Kakor za sol, tako se mora dobiti v vsaki hiši denar tudi za naročnino »Slov. Gospodarja«.

Dejanja govore.

Ko smo lansko leto obljubili, da bo vsaka hiša, kamor prihaja »Slov. Gospodar«, na celoletno naročnino zavarovana za slučaj požara za 1000 Din, so mnogi mislili, da je to le — beseda. Objavili smo imena in natančne naslove onih naročnikov, ki so zavarovalnino sprejeli. 15.000 Din je ta zavarovalnina znašala. 15 naročnikom, ki so bili nesrečni, da jim je dom pogorel, je bilo s tem vsaj malo pomagano. In to ostane tudi v bodoče. Dejanja govore, dejanja pričajo za »Slovenski Gospodar«, da izpolni svoje obljube.

Našemu ženstvu.

Poleg splošno zanimivih stvari bode »Slov. Gospodar« v bodoče redno vsak teden nekaj in enkrat na mesec še posebej priobčeval take članke in novice, ki bodo v prvi vrsti za naše matere, gospodinje in kmetska dekleta. Naše ženstvo po deželi ima velike skrbi za svoj dom. V mesecu decembru bodi ena glavnih skrbi vseh naših mater, gospodinj in kmetskih deklet, da bo pri hiši denar za sol in za naročnino »Slov. Gospodarja«!

Položnice.

Vsem smo v današnji številki priložili položnice! Kaj boste z njimi?

1. Tisti, ki imate »Slov. Gospodarja« plačanega že za prihodnje leto, jo shranite ali jo pa posodite prijatelju ali sosedu, da si na novo naroči »Slov. Gospodarja«.

2. Tisti, katerim poteče naročnina okoli novega leta, že sedaj pošljite denar, Vam bomo gotovo pravilno v dobro vpisali za prihodnje leto. Preje je skrb pri kraju, bolj je, da se položnica ne izgubi in se naročnina ne pozabi plačati.

3. Tisti, katerim pa je naročnina že potekla, pa naj jo čimprej pošljejo za naprej. Zdaj v decembru bo »Slovenski Gospodar« najbolj obširen. Za Božič bo obsegal poleg običajnih 16 strani še osem strani slik in osem strani posebne božične priloge. Za novo leto pa lep stenski koledar. Kaka škoda, ako bi se Vam »Slov. Gospodar« sedaj ustavil.

Naročajte celoletno!

»Slov. Gospodar« stane celoletno 32 Din, polletno 16 Din, četrtletno 9 Din. Naročajte kolikor mogoče vsi celoletno! Samo celoletni naročniki pridejo v seznam onih, ki so jim stanovanjske hiše zavarovane za slučaj požara za 1000 Din. Prijatelji ste med seboj, ako nimaš sam denarja, reci sosedu, pa ti bo posodil za kak teden ali za 14 dni. Če vidiš, da drugi nima, posodi mu, vrnil ti bo!

Brez »Slovenskega Gospodarja« pa res ne bomo!

Narodna pesem pravi: »Zdaj pa ni več tako, kakor bi si mislil kdo, včasih niti ni za — sol!« So težke razmere in ta pesem je žalibog prišla zopet v veljavo. Toda na eden ali drugi način se je še vsakokrat dobilo sredstev za najpotrebnejše pri hiši.

Dandanes so razmere take, da je potrebno imeti pri hiši časopis in družina brez časopisa je nekaj tako posebnega, kakor bi bila hrana brez soli. Brez časopisa torej ne gre! Zato pa je treba, da je »Slovenski Gospodar« v vseh kmetskih družinah vsak teden na mizi!

»Slovenski Gospodar« bo Vaš in Vi njem tudi v letu 1931. Bog Vas živi!

V DRUGIH DRŽAVAH.

Nevaren pokret za spremembo versajske mirovne pogodbe. V Ankari v Kemalovi Turčiji sta sklenili Grška in Turčija po tolikoletnem sovraštvu prijateljsko pogodbo. Ob tej priliki se je mudil v Ankari tudi madžarski ministrski predsednik grof Bethlen. Izjavljal je tedaj, da je njegov poset Turčije le slučajnost. Dne 27. novembra je

prispel v Rim turški zunanji minister, ki je bil sprejet pri kralju in je imel daljše razgovore z Mussolinijem in zunanjim ministrom Grandijem. Dolgo se že opaža upliv Italije na bolgarsko politiko. Naenkrat pa se je pojavil te dni v Milanu ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov, ki je imel posvetovanje z italijanskim zunanjim ministrom Grandijem. Iz Milana se je podal Litvinov v Berlin, kjer je dobil tudi madžarskega grofa Bethlena in ta družba je imela razgovor s predstavniki nemške države in politike. Po zagotovilu časopisja je berlinski sestanek zadnja generalna vaja velikega osredotočenega naskoka na mirovne pogodbe in na politično zemljepisno karto versajskega miru pod vodstvom Italije. Če se bo posrečilo Italijanom, da bodo uspeli s svojim ciljem: ustanoviti skupino držav, ki bodo nastopile proti francoski politiki, se bosta pojavila v kratkem dva bloka: skupina držav pod vodstvom Francije in skupina držav, katere bo vodila Italija. Med obema skupinama pa bo odločevala Anglija, za koje posebno naklonjenost se bodo potegovali Francozi in Italijani.

Na Španskem se ponavljajo krvavi nemiri in se raznašajo vesti, da bode obnovljena diktatura.

Na Poljskem so se vršile volitve v senat, pri katerih je dobil blok maršala Pilsudskega, kakor je bilo pričakovati iz rezultatov parlamentarnih volitev, dvetretjinsko večino. — Poslednji čas se opažajo v nemškem tisku vedno ostrejši napadi proti Poljski in se kaže očitno, da se bliža izbruh poljsko-nemške krize. Radi postopanja z nemško manjšino v poljski Šleziji pri zadnjih volitvah, katere je izvedel Pilsudski, se bo nemška državna vlada pritožila naravnost na Društvo narodov.

Iz sovjetske Rusije. V Moskvi je pričela obravnava proti 2000 ruskim inženjerjem in izobražencem, ki so obtoženi protikomunistične zarote. — Veliko skrbi napravlja diktatorju Rusije Stalinu pobunsko gibanje med vojaštvom. V zadnjem času je bilo odstavljeno jih in zaprtih veliko število najvišjih častnikov rdeče armade, ki so obdolženi, da netijo vojaške upore. Celo naj bolj priljubljeni poveljnik sovjetske armade, general Blücher, je bil odstavljen in zaprt. Blücher je vodil rdeče čete v bojih Rusov s Kitajci za posest mandžurske železnice. — Kljub izvozu na svetovni trg preživlja Rusija doma neznosno draginjo, kakor oznanjajo za

Božična številka bo obsegala 32 strani! Novoletna številka bo prinesla lep koledar!

Mesec september ruski gospodarski podatki, ki se glase: 1 kg surovega masla 13 rubljev (360 Din), 1 kg rastlinskega olja 9 rubljev (248 D), 1 kg svinjskega mesa 12 rubljev (336 Din), 1 kg sladkorja 8 rubljev (224 Din), 10 komadov jajc 6 rubljev (168 Din). V državnih konzumih so cene nižje, a tam kaj je vse na karte in je možno dobiti le male količine. Tudi delavstvo je prisiljeno, da se preživlja s pomočjo tiho-tapstva.

Krog zmanjšanja delovnega časa. Po novem premogovnem zakonu je uveden na Angleškem 7 in polurni delavnik. — V Ameriki v Zedinjenih državah se poteguje demokratska stranka za uvedbo peturnega delavnika za vladne uradnike kot prvi korak v smeri splošne uvedbe peturnega delovnega časa.

»RAZOROŽITEV« V ŠTEVILKAH.

Leta 1919 je bilo ustanovljeno Društvo narodov s sedežem v Ženevi s ciljem, da bi vzdrževalo mir med državami in pazilo na izpolnitev mirovnih pogodb. Vršilo se je od prevrata do danes že tudi nad 12 razorožitvenih posvetovanj, ki bi naj omejila neprestano oboroževanje na suhem in na morju. Kaj je doseglo glede znižanja oboroženega stanja Društvo narodov in kaj že nad en tucat razorožitvenih konferenc, nam naj dokažejo sledeče najnovejše številke, ki se nanašajo le na največje države v Evropi in na Rusijo:

Stanje vojaštva v posameznih državah v mirnem stanju, ki bi pa za slučaj vojne se bogznaj za koliko dvignilo: Rusija 1.200.000 mož, ki so stalno pod orožjem; Francija 650.700 mož; Italija 638.300 mož armade in miličnikov, Poljska 299.041, Anglija 186.000, Nemčija 100.000.

Pripravljenih bojnih letal imajo: Francozi 4667, Angleži 1547, Rusi 1400, Italijani 1160, Poljaki 1000.

Težkih topov ima: Francija 1172, Italija 650, Rusija 600, Poljska 426, Angleška 4000 in Nemčija v trdnjavi Königsberg 22.

Stanje lahkih topov: Rusija 2400, Anglija 1700, Francija 1452, Poljska 1284, Italija 12.000 in Nemčija 88.

Strojnic poseda: Francoska 37.000, Rusija 23.000, Angleška 13.000, Poljska 9700, Italija 4300, Nemčija 00.

Tanki so eno najbolj opasnih orožij moderne bojne opreme. So to veliki oklopni avtomobili, ki drve preko vseh ovir, jarkov in tudi navkreber. Oboroženi so z vsemi mogočimi topovi in s strojnicami. Tankov imajo: Francozi 2500, Rusi 250, Italijani 250, Angleži 200, Poljaki 100 in Nemci 0.

Kakor je razvidno iz navedenih števil, ne poseda Nemčija na papirju že skoraj nobenega vojnega orožja, a za slučaj kakega oboroženega spopada so pa Nemci gotovo bolje preskrbljeni ne-

go katerakoli druga država. Nemce pa vežejo mirovne pogodbe, da morajo svoj bojni stalež prikrivati pred široko javnostjo.

Versivo in nedostatek verstva v narodih.

Priobčil A. K.

V. Poganski narodi novega veka.

Ko je Krištof Kolumb našel Ameriko, sta bila tam dva mogočna naroda, in sicer Azteki v Mehiki in Peruanci. Oba sta imela dobro urejene države in precejšnjo omiko. Tudi njihovo verstvo je bilo dobro razvito.

V Mehiki

je bilo veliko templov in dosti duhovnikov, ki so imeli veliko veljavo. Duhovniki so bili učitelji ljudstva, vzgajali so mladino in širili omiko. Bili so prvi svetovalci vladarja, brez njihovega dovoljenja ni smel začeti vojske. Imeli so tudi samostane in rede s strogo disciplino. V samostanih so bile šole; dečke so podučevali duhovniki, deklice pa duhovnice, ki so žgale ter stražile tudi sveti ogenj v templu.

Naročite pravočasno, da dobite 32 strani obsegajočo božično številko!

Verovali so v posmrtno življenje; imeli so tudi spoved in neko čudno obhajilo. Najvišji njihov bog je bil Huitzilopothli. Njemu so darovali letno na tisoče ljudi, večinoma vojnih ujetnikov in sužnjev. Ubogi žrtvi so z nožem prerezali prsa in ji iztrgali srce, katero je duhovnik vzdignil proti solncu in je vrgel še gorko k nogam božanstva. Darovali so pa tudi ženske in otroke. Meso darovanih so pojedli. Na mizi mehikanskega cesarja Montezume je bila otročja pečenke posebna slaščica. Strašna vera! Neusmiljeni bogovi, ki so zahtevali take grozne žrtve!

V državi Peru

so vladali mogočni vladarji po imenu Inka. Kot boga so častili solnce. Vladar Inka je bil sin solnca, zastopnik božanstva na zemlji. Imel je silno veljavo in ljudstvo ga je skoraj po božje častilo. Duhovnikov je bilo veliko; višji duhovnik, po imenu Villac Umu, je bil po časti prvi za Inka in eden izmed njegovih sorodnikov. Največji praznik je bil kres. Tri dni pred kresom so se postili in niso vžigali nobenega ognja. V jutro na praznik je čakal vladar z ljudstvom v praznični obleki vzhod božjega solnca, čegar prvi žarek so pozdravili vsi z veselim vriskom. Potem so šli v tempel, kjer so mu darovali jagnje; nato so z ogledalom iz čiste kovine vžigali sveti ogenj in ga izročili v varstvo solnčnim devi-

cam. Solnce so molili kleče z razprostrtimi rokami. Darovali so mu cvetice in zelišča ter sadeže. Največjo žrtev so mu pa prinašale solnčne device. Te so morale vedno čisto živeti in v templu, čegar stene so bile okrašene s ploščami iz čistega zlata, so varovale sveti ogenj. Izbirali so jih kot mlade, lepe, nadarjene deklice iz boljših družin. Posebne gospe so jih vzgojevale v samostanih, kjer so pletle, vezle in delale preproge, obleke za temple in za vladarja. S sorodniki niso smele obče-ovati, znanja z moškimi osebami ne imeti. Le vladar Inka, sin solnca, si je iz solnčnih devic zbral svoje neveste, ker je smel imeti več žen. Če je pa katera drugače čistost izgubila, je bila kakor rimske Vestalke živa pokopana, njenega zapeljivca so zadavili in njegov razstni kraj razrušili.

Poleg solnca so Peruanci častili tudi mesec, zvezde, vetrove, zemljo ter zrak. Tempel, posvečen mescu, je stal poleg templu solnčnega boga. Kakor je bilo tam vse zlato, tako je bilo tu vse srebrno. Stene templu so bile okrašene s srebrnimi ploščami.

Kar se tiče pravosti, so stali Peruanci visoko nad Azteki in, kakor trdijo Španci, celo nad Evropejci. Red, pokorščina in pridnost so bile čednosti tega srečnega naroda, ki je bil jako gostoljuben in hraber.

Peruance in Azteke so pokristijanili Španci.

In ravno temu, ker so sprejeli krščansko vero, se imajo zahvaliti, da so se še do dandanes ohranili. V Peru je še 60% Indijancev, 25% je mešancev (iz belih in Indijancev), 15% je belih, zamorcev in Kitajcev. V Mehiki je še 38 odst. čistih Indijancev, 43% je mešancev in le 1% je belih. Španski govori 85%, indijanska narečja pa še 15%. — Zaslugo, da se je ohranilo še toliko Indijancev, imajo katoliški Španci. Četudi so jih nekateri suroveži zatirali, so vendar vobče Španci bolj človeško postopali z njimi kot protestantovski Angleži, ki so Indijance Sev. Amerike iztrebili na že zelo pičlo število. Da jih je pa še vsaj nekaj ostalo, za to imajo največjo zaslugo katoliški misijonarji. O verstvu sedanjih paganskih narodov ne bom dosti pisal, ker so njihove verske razmere bolj ali manj znane. Kako verni so mohamedanci! Ni vernikov na zemlji, ki bi bili s tako silo razširjali svojo vero kot mohamedanci. Koliko narodov so si podvrgli in nekaterim so docela usilili svojo vero. V naši državi je v južnih krajih dosti mohamedancev slovanske narodnosti. So jih pač Turki prisilili z grožnjo, mučenjem, z odvzetjem premoženja ter pravic, da so sprejeli Alahovo vero. In kako trdno se drže te vere in kako goreče jo izpolnujejo! Znano mi je, da mohamedanski vojni ujetniki prva leta svetovne vojne niso hoteli uživati

O Božiču bo 8 strani božične priloge in 8 strani slik!

jedi, zabeljenih s svinjsko zabelo, ker jim to prepoveduje njihova vera. Pri-liko smo tudi imeli opazovati, kako pobožno so opravljali svoje molitve. In s kako vnmemo, s kako gorečnostjo hodijo na svoja božja pota v Meko in v Kerbelo v Mezopotamiji! V gorečnosti in v zvestem izpolnjevanju svoje vere pač daleč nadkriljujejo nas katoličane. V primeri ž njimi smo veliki mlačneži.

*

Naše priloge.

Poleg rednega obsega 16 strani, kar da skupno letno 832 strani, ima »Slov. Gospodar« še tudi priloge in sicer »Naše slike« in božično, novoletno in druge priloge. Te priloge dajo letno še 72 strani, tako da dobijo naročniki letno 900 strani močno knjigo, ako shranijo vse izvide. Kdor pregleda »Slov. Gospodarja« samo enkrat in le eno samo številko, navadno niti ne pomisli, koliko dobi pravzaprav za teh 32 Din na leto.

Oni, ki znajo ljubiti knjigo in spoštujejo čtivo, tudi shranjujejo ali celoletnega »Slov. Gospodarja«, ali vsaj slike in priloge, pa kaj važnejših član-kov. Kolikokrat jim pozneje pride prav česar na prvi pogled niti ne mislijo. Ne le zabavni, tudi poučni članki pridejo pozneje kedaj zelo prav, ako jih imate takoj pri roki.

Kar zadeva naše povesti, moramo svetovati posebno to, da se naj izre-jujejo, ker je itak tako tiskana, da se jo lahko shrani. Nekateri to že dalje časa delajo in imajo tako doma celo vrsto povesti, ki so si jih spravili iz svojih listov. Tako pozneje lahko berejo po-vest v celoti in ne samo v odlomkih.

Kdor bode pravično ocenil obseg in vsebino »Slov. Gospodarja«, bo moral priznati, da je pač za 32 Din letno res veliko na razpolago. Kadar se boste razgovarjali o »Slov. Gospodarju« p-vdarite tudi to. Kjerkoli vam je mogo-če, priporočajte »Slov. Gospodarja«. — Naroči se tako, da pišete eno dopisnico na upravo »Slov. Gospodarja« v Mari- boru, Koroška cesta 5, ali pa kar na pošti vzamete položnico in napišete na ročnino 32 Din. Čekovna številka »Slo- venskega Gospodarja« je 10.603.

NOVICE

Materam, ki imate sinove pri voja-kih! Vaša največja skrb so vaši odrasli otroci, saj same pravite: Mali otroci - male skrbi, veliki otroci - velike skrbi. Posebno pa vas skrbi za one, nad ka-terimi ne morete osebno čuvati, ki so v daljnjih krajih, med tujimi ljudmi. Marsikatera mati je že potarnala, da je poslala dobrega sina v svet, da pa se je vrnil pokvarjen od slabe tovari-šije. Ako ste previdne, tedaj boste sto-

rile, kar vsaj deloma nadomesti vašo čuječnost. Izročile boste sinu tovariša, knjižico: »Moj tovariš«. Dobite jo za 16 ali 20 Din v Tiskarni sv. Cirila, Ma-ribor. Morda boste pa potožile, češ, da ni denarja. Damo vam zato nasvet, kako lahko dobite to knjigo brez de- narja. Pridobite nam tri nove naročni-ke ali za »Slov. Gospodarja« ali za »Naš dom« ali za »Nedeljo«, ali enega za vse te tri liste, na celoletno naro- nino. Ko bomo prejeli vaše sporočilo in naročnino, bomo knjigo »Moj tovariš« poslali na naslov vašega sina. Če pa same ne morete pridobiti novih naro-čnikov, pa koga drugega naprosite za to. Matere, mislite na svoje sinove v daljnem svetu!

Prečistitim župnim uradom lavant. škofije! Velika večina župnih uradov je že odgovorila na okrožnico Vzajem-nosti. Ker pa potrebujemo odgovore vseh župnih uradov, prosimo, da nam jih oni, ki dosedaj še niso odgovorili, odgovore dpošljejo. Ako istih ne bo- mo prejeli tekom tedna, smatramo, da se dotični v celoti strinjajo z okrož- nico.

Prazniki po trgovinah. Na mnogo- stranska vprašanja objavlja gremij tr- govecv ponovno, da bodo trgovine v nedeljo dne 31. novembra, dalje na praznik dne 8. decembra in na nedeljo pred Božžičem v Mariboru dopoldne

Najzanimivejši človek med razbojniki Štajerske: „Guzaj“. Povest o njem bo izhajala v »Slov. Gospodarju“.

odprte, na dan državnih praznikov 1. in 17. decembra pa morajo ostati ves dan zaprte.

Kmetiskemu listu ni »Kmetiska zve- za« dovolj kmetiska. Resnica pa je, da so v njej zbrani kmetje, ki imajo to svojo organizacijo popolnoma v svojih rokah. Kakšni pa so tisti, ki se zbirajo okoli »Kmetškega lista«? Ali so tisti advokati, bivši mesarji in bivši socia- listični pisatelji, ki imajo komando te- ga kroga v svojih rokah, pravi kmet- je? Gospodje, primite se za nos in na- šli boste, da ta nos ni kmetški, marveč gospodski, ki vrh tega hudo vonja po ovađuštvu!

Bivši ministrski predsednik umrl. V Beogradu je podlegel dne 27. novem- bra srčni kapi bivši ministrski pred- sednik profesor Velja Vukičević. Ro- jen je bil leta 1871 v vasi Oparič v mo- ravski banovini. Pokojni Velja je znan nam Slovincem, ker je postal dne 17. aprila 1927 po odstopu Uzunovičeve vlade ministrski predsednik in je v njegovi vladi sodelovala bivša SLS po dr. Korošcu kot notrajnemu ministru. Blagemu pokojniku ostani ohranjen časten spomin!

Kaznjenec skušal pobegniti. V jetniš- nici mariborskega okrožnega sodišča se nahaja radi tatvine na 5 let ječe ob- sojeni Alojzij Lozinšek. V noči je pre- pilil s pilo omrežje zaporne celice in skušal utesi po strelovodu. Pri nakani pobega ga je zapazil paznik, ga ustrelil v nogo in nato so ga še po dvorišču

Po vsej Slov. Štajerski se godi povest, ki bo v bodoče izha- jala v „Slov. Gospodarju“!

jetnišnice dolgo iskali, predno so ga izsledili. Z Lozinšekom so bili v zvezi še drugi kaznjenci, ki bi bili poskusili utesi za prvim, a je stražeči paznik prekrizal vsem dolgo kovane načrte.

Oproščen in obsojen. Zadnji teden se je vršila pred mariborsko petorico sodnikov obravnava proti Antonu Ko- zjeku iz Kaple, ki je bil decembra leta 1928 od porote obsojen na smrt na ve- šalih radi umora svojega brata Andre- ja leta 1909, radi požiga v Račah in napeljevanja h krivemu pričanju. Z njim je bil obsojen kot sokrivec njegov prijatelj Presnitz. Aprila leta 1929 sta bila oba pomiloščena: Kozjek na 20 let in Presnitz na 15 let ječe. Presnitz je dne 8. novembra 1929 v mariborski kaznilnici umrl, Kozjek je uložil proš- njo za obnovitev obravnave, kar mu je višje deželno sodišče v Ljubljani tudi dovolilo. Ponovna razprava je trajala tri dni in je bil Kozjek glede obtožbe umora brata Andreja oproščen, ker se njegova krivda, o kateri sodniki ne dvomijo, ni dala nedvomno ugotoviti. Radi oprostilne sodbe v uprašanju u- mora je moralo izreči sodišče obsodbo glede zločina požiga in napeljevanja h krivemu pričanju na osem let težke ječe.

Žaloigra med staro ženo in mladim možem. V soboto dne 22. novembra zvečer je začela goreti viničarija Štef. Vrečka v Loki pri Framu, v kateri je stanovala 47letna viničarka Amalija Žnidar in njen 27letni mož Štefan. Ko so leteli ljudje proti goreči viničariji, jim je prišla nasproti Amalija in pri- povedovala, da sta se z možem prepi- rala, med preprirom je pograbil mož gorečo petrolejko in jo pogнал med sla- mo, ki je bila v sobi in se je takoj vne- la. Ljudje so poskušali moža rešiti iz goreče viničarije, toda ni se jim posre- čilo. Pod ruševinami so našli njegovo truplo v razmesarjenem stanju. Pri raztelesenju trupla Štefana je bilo u- gotovljeno, da mož ni le zgorel, am- pak da je bil prej ubit z udarci s seki- ro in sicer najbrž v spanju. Preiskava je dokazala, da je prišel viničar zad- nje čase večkrat pijan domov in da so bili prepiri in pretepi med starejšo že- no in mladim možem radi ženine lju- bosumnosti na dnevnem redu. Na pod- lagi raznih okolščin so orožniki ženo Amalijo aretirali in jo predali v zapo- re mariborskega okrožnega sodišča.

Požar. Dne 28. novembra je izbruh- nil požar v Zrkovcih niže Maribora. Pogorela sta posestnika Štefan Krajs- ner in F. Lemež. Škoda znaša 300.000 Din, zavarovalnina le 50.000 Din. Ob- stoja sum, da je bil požar podtaknjen.

Čuden slučaj smrti. V Majšpergu se je igrala 5letna Marija Frangeš s pen- kala-svinčnikom. Pri igranju je snela s svinčnika pločevinasti konec in ga požrla iz nepredvidnosti. Mati je tolkla otroka po stari navadi po hrbtu in mu je začasno tudi odleglo v grlu. Drugi

Naša povest v prihodnjem letu:
Januš Golec: „Guzaj“.

dan je začutila deklica hude bolečine v trebuhu in je kmalu za tem izdahnila.

Zaklal ga je. Na cesti iz Vitanja proti Konjicam je veleposestniški sin Fr. Hrustelj s kuhinjskim nožem prerezal na nogi žilo dovodnico posestniškemu sinu Martinu Zbičajniku. Zabodeni je kljub zdravniški pomoči v Vitanju izkrevavel. Ubijalca Hrustlja so prepekljali v zapore celjskega okrožnega sodišča, kjer je dejanje priznal.

Roparski umor. Ob priliki velikega živinskega sejma v Čakovcu so našli drugo jutro po sejmu na sredini mesta z razklano glavo kmeta Ivana Žalega iz vasi Lipa v dolnjelendavskem srezu. Ker je bil ubiti brez denarja, je sklepati z vso verjetnostjo na roparski umor.

Domačija pogorela. Dne 25. novembra je pogorela domačija Jožefa Rajner v Beltincih v Prekmurju. Rajner je oče 10 otrok in sploh revež in mu je pomoč od strani sosedov nujno potrebna.

Zanimiva statistika zrakoplova »Zepelin«. Doslej je napravil ta zrakoplov 155 poletov in je prevozil vsega skupaj 231.000 km. Prepeljal je 6278 potnikov, 5330 kg tovorov in 8980 kg pošte.

Velika tihotapska obravnava v Nemčiji. V Weddingu v Nemčiji je pričela te dni tihotapska obravnava proti bankirju Lindemannu, njegovim bratom in 14 pomagačem. Pravi junak tihotapskih doživljajev, o katerih sodijo, je hamburški inženier Bauer, poveljnik tihotapske jahte (majhna motorna ladja) »Inge«. Bauer se je ukvarjal s tihotapljenjem sprita od leta 1926. Tihotapil je sprit v severne države. Njegov prvi motorni čoln se je imenoval »Helgoland«, ki je razpečal 5000 litrov utihotapljenega sprita na odprtem morju. Ta čoln je zamrznil v luki Helsingforsu in Bauer je kupil čoln »Lastavico«, ki je utihotapil na Dansko 1500 l sprita. Pri drugi vožnji se je čoln razbil pri Gjedseru. »Lastavico« je zamenjal motorni čoln »Nordland«, ki je spravil na Dansko 10.000 l sprita. »Sirius«, Bauerov naslednji čoln, je preskrboval z utihotapljenim spritom Švedsko, a je ponesrečil pri otoku Mön. Nato je kupil inženier dve sesterski jahti »Inge« ter »Ingeborg«. »Ingeborg« je imela smolo, zadela je ob skalovje ob švedski obali. Pač pa se je izborna izkazala »Inge«. Po deveti vožnji jahte »Inge« je stopil Bauer v zvezo z bankirjem Lindemannom ter njegovimi brati, da bi z njihovo denarno pomočjo povečal tihotapsko podjetje. Kupili so veliki motorni čoln »Pelikan«. V prosti luki v Kielu so nakupili nezacarinjeni sprit, navidežno za izvoz v inozemstvo, in ga naložili na »Pelikana«. Naloga jahte »Inge« je bila, sprit na odprtem morju prevzeti od »Pelikana« in ga utihotapiti po reki Odri v Nemčijo. »Inge« je imela dvojno dno, ki je obsegalo 3000 l. Omenjeni tihotapci so si nabrali v kratkem času velikansko premoženje, a so slednjič le padli oblasti v roke.

V podmornici na severni tečaj. Znaní severni letalec Hubert Wilkins je izjavil, da se bo podal dne 1. jul. 1931

DOBRO manufakturno BLAGO

kupite po najnižjih cenah pri

M. E. ŠEPEC
Maribor Grajski trg 2 1822

v bližini Spitzbergov v podmornici pod led proti severnemu tečaju in se bode prikazal po 60dnevni vožnji pod morjem ter pod ledom pri severoameriškem polotoku Alaska iznad morja. — Njegova podmornica je star bojni čoln ameriške vojne mornarice, katerega so preuredili za to prvo vožnjo pod ledom na severni tečaj. Posadka podmornice bo znašala 18 mož. Wilkins je uverjen, da se bode njegov poskus sigurno posrečil, ker vožnja ne bo nič bolj nevarna nego polet v aeroplanu preko Atlantskega Oceana.

Potresna nesreča na Japonskem. — Dne 25. novembra zvečer je zadela Japonsko južnozahodno od glavnega mesta Tokio huda potresna nesreča, ki je zahtevala par sto smrtnih žrtev in opustošila cele pokrajine. Požari in viharji so še povečali nesrečo.

Ogromen plaz. Švicarski vasi Lintal grozi ogromen plaz. Vrh 2200 m visokega hriba Kilchenstock, ki se dviga zapadno od vasi, se je začel premikati in polzeti navzdol radi neprestanega deževja. 100.000 kubikov zemlje se pomakne vsak dan za 1 cm proti vasi.

Film »smrti«. Pred kratkem so dogotovili film, katerega so krstili za — film »smrti«. Ustvaritelj tega filma je Howard Hughes, sin milijonarja iz severoamerikanske države Teksas, ki je star še le komaj 25 let. Na filmu so delali štiri leta in so v njem izredno razburljivi prizori, ki so posneti po resničnih predstavah. Film je stal 270 milijonov Din in predstavlja grozote bodoče vojne. Hughes je izdal omenjeno svoto za film, ne da bi bil računil, ali se bodo ti ogromni izdatki tudi izplačali. Film je doslej na celem svetu najdražji in prekaša vse dosedajne. Za posnetke v zraku je najel Hughes najboljše ameriške letalce in je plačal za en polet 270.000 Din, pri katerem se zruši iz 2000 m višine ogromen aeroplan in se rešijo iz njega piloti s pomočjo padal. Pri tem skoku je smrtno ponesrečil s padalom en monter, ker je zašel s padalom pod padajoči aeroplan. Razven tega je ponesrečilo smrtno pri filmu še šest ameriških letalcev in radi toliko smrtnih nesreč je prejel ime film »smrti«.

Podganja nadloga v Londonu. Statistika nam govori, da trpi izmed vseh velemest London največ radi podgan, kojih število cenijo v angleški prestolici na 50 milijonov, ki povzročajo na leto 4200 milijonov dinarjev škode. Da Londončanov podganja zalega čisto ne preplavi, prirejajo večkrat s pomočjo strupenih plinov ob gotovih dneh po celem mestu naenkrat love na podgane. Z organiziranimi napadi jih uničijo letno 25 milijonov, a kaj je to v primeri z dejstvom, da ima vsak podgani par 860 potomcev na leto.

Sladkor iz javora. V ameriških Zedinjenih državah in po Kanadi so ogromni nasadi posebne vrste javorovih

dreves, iz kojih soka pridela Kanada na leto 26 mil. funtov (1 funt je $\frac{1}{2}$ kg) sirupa in sladkorja, Združene države pa 31 milijonov funtov. Pridelovanje se vrši na ta način, da navrtajo deblo javora 1 m nad zemljo, vtaknejo v to luknjo cevko in po tej kaplja v spodaj podstavljeno posodo iz drevesa sok. Doba, ko se pretaka po drevesu največ tekočine, traja 6 tednov. Vsako drevo ima v tem času 10 dobrih dni, ko da po 12 litrov soka. V celi seziji da eno drevo povprečno 150 l. Pri štiriodstotni sladkorni vsebini soka je to 6 funtov sladkorja. Rekordne žetve posameznih dreves znašajo celo 30 do 40 funtov sladkorja in 800 do 1000 l soka. Žetev javornega soka prične v zadnjih zimskih mesecih in traja do aprila. Mrzle noči, ki se menjavajo s toplejšimi dnevi, dajejo največ soka. Kakor hitro pa pritisnejo mrzli vetrovi, preneha tok soka. Ako je drevo navrtano na južni strani, da več soka, kakor če ima luknjo na severni. Navrtani javor raste okroglo 40 let. Ako vzamemo povprečno, da eno drevo na leto 150 l soka, znaša to v 40 letih 6000 l soka in 240 funtov sladkorja. Javorov sladkor rabijo v Ameriki le za domače potrebe, pač pa izvažajo sirup, katerega iščejo slaščičarji in tovarne za izdelovanje sladkorčkov.

Najmanjši motor za letalo. Nemški letalec Ivan Richter je zgradil motor za letala, ki tehta le 25 kg. Dolžina propelerja znaša 60 cm. Richter je izvedel s tem pritlikavim motorjem že par dobro uspešnih, krajših poletov, a se bo spustil v kratkem na daljšo pot. Motor proizvaja le 1 konjsko silo.

Žrtve lahkovernosti. Pred nekaj tedni so se širile v okolici tirolskega mesta ob bavarski meji Kufstein od osebe do osebe te le govorice: V okolici pri Kufsteinu se je naselil znamenit mož dr. Hans Ludvik Braunmüller. Spretno je razumel nekaterim kmetom zabičati v uho, da se mu je posrečilo po večletnem preiskavanju ter samotnem življenju zagovoriti vraga. Z izredno zgovornostjo je izvabil na ta način od več oseb ves denar. Zadnjo nedeljo je privabil goljuf k sebi pet oseb. Moški, katerim je zagotovil, da jim bo priklical vraga, so se morali zbrati ob polnoči. Braunmüller je nasvetoval lahkovernem, naj vzamejo k temu ponočnemu sestanku vso denarno gotovino, ker zlodej jim bo premoženje popetoril. Copernik je zapovedal, da morajo povabljeni stopiti v krog (ris) in jim je zabičal pod smrtnimi grožnjami, da se ne smejo niti gani. Kmalu za tem je zažgal kadilo in nato je bil slišati iz njegovega grla — glas vraga. Zlodej je zahteval od petorice izročitev celotne gotovine pod obljubo, da jim bode vrnil denar peterokratno. Svote naj le prepustijo začasno vražjemu zaupniku dr. Braunmüllerju. Po zaroti je moral vsak od udeležencev obljubiti, da bo o zadevi molčal, ker sicer hudobec denarja ne bo pomnožil. Eden od ogoljufanih je zapupal skrivnost svoji ženi, ta žandarjem ki so dr. Braunmüllerja zaprli ter izročili sodišču. Preiskava je dognala, da nosi Braunmüller sicer svoje pravo

ime, a je bil poprej le pomožni delavec, ki ima na vesti mnogo tatvin ter roparskih napadov.

Na grozen način je hotel priti do zavarovalnine. V New-Jerseyu v Ameriki je 55letni Swaveley umoril na grozen način svojo ženo, da bi se polastil njene zavarovalnine na življenje. Ko je žena spala, je moč nakopičil pod njeno postelj časniškega papirja, ga polil s petrolejem ter zažgal. V par minutah je bila postelj v plamenih. Nesrečna ženska se je prebudila, a že je bila odeta v plamen, je še skočila s postelje, a so jo prepeljali z groznimi opeklinami v bolnico. Imela je še toliko moči ter zavesti, da je označila lastnega moža kot morilca. Mož so zaprili in je priznal, da je bil zavarovalni ženin življenje na 50.000 dolarjev in ker se mu je slabo godilo, se je hotel polastiti na opisani nečloveški način precej visoke zavarovalnine.

Kanada želi, da bi zmagali »suhi«. Z veliko napetostjo je Kanada, ki je severni sosed Zedinjenih držav Severne Amerike, pričakovala poročila o izidu volitev v Zedinjenih državah. V prvi vrsti jo je zanimalo, bodo li zmagali »mokri« ali »suhi« kandidati. Ni ji ravno toliko za usodo Zedinjenih držav v tem oziru, ampak interesirana je predvsem radi dobička, ki ga je vlekla iz Zedinjenih držav skozi ves čas, kar obstoja alkoholna prepoved. Težke milijone so ameriški turisti pustili v Kanadi vsako leto, ko so si hodili gasiti svojo žejo tja iz suhe Amerike, tako da velik odstotek vsega povžitega alkohola v Kanadi pade na Amerikance Zedinjenih držav. Kakor se ugotavlja, zadnje čase pijejo Amerikanci manj viski, pač pa narašča uživanje lahkinih vin in piva. Tekom prvih šest mesecev tega leta je prišlo iz Amerike v Kanado skupno 1.814.200 avtomobilov. Od teh jih je bilo skoraj eden milijon in pol takih, ki so ostali tam manj kakor 24 ur, drugi pa skoraj vsi manj kakor 60 dni. Računa se, da so ti izletniki pustili v Kanadi najmanj 20 milijonov dolarjev. Preteklo leto je privozilo v Kanado štiri in pol milijona avtomobilov, in turisti so potrošili tamkaj do 50 milijonov dolarjev. Seve se ne more domnevati, da so vse te svoje šle za pijače, pač pa se lahko trdi, da se je pretežen odstotek potrošil v ta namen.

Deslet najbolj draga pojedina. V hotelu v San Francisko v Severni Ameriki je bila za stavo prirejena pojedina, pri kateri so prišli strogo računano izdatki za osebo na 56.000 Din.

S 24. letom na tako odgovornem mestu. Najmlajša članica vlade poseda severoameriška država Louisiana v osebi komaj 24letne Alice Lee-Groseejan. Ko je bila stara 16 let, je že bila strojepiska in zasebna tajnica guvernerja omenjene države g. Longa, ki je spoznal njeno izredno znanje na političnem in državniškem polju. Alice je že bila omožena, a se je ločila, prevzela svoje dekliško ime, se podala nazaj v politiko in bila poklicana v vlado.

Z zausnico preprečil samomor. Sicer na surov, vendar pa na popolnoma pri meren način je neki letalec v Avstra-

liji rešil življenje neki ženski, ki se je kot potnica vozila v njegovem aeroplanu. Ravno, ko je letel nad mestom Sidney, je pilot opazil, da se pripravlja ženska, da bo skočila iz aeroplana. Pilot je izpustil kontrolo nad letalom, se obrnil in prisolil ženski krepko zausnico v obraz, tako da se je onesvestila. Takoj nato se je spustil na zemljo, kjer je oddal žensko nadaljnjemu varstvu.

Naznanilo dveh umirajočih. V mestu Asch na Čehoslovaškem je objavil tamošnji industrijalec z dokazi podprta ta le skrivnostna doživljaja: Mož je prebil letošnji poletni dopust na Tirolskem. Ko se je odpeljal z doma, je bila cela njegova družina zdrava in med dopustom ni prejel od svojih nobenih vznemirljivih vesti. Dne 17. avgusta se je mudil v kraju Obergurgl, kjer se je podal ob 10. uri zvečer v postelj. Kmalu je zaspal, a se prebudil in ni več mogel zatisniti oči. Slednjič je ustal, napravil luč ter si prižgal cigareto. Bilo je natanko ob 2. uri čez polnoč. Trosil ga je mraz in dolg čas mu je bilo, ko je gledal skozi odprto okno. Naenkrat se mu je zdelo, da je stopil nekdo za njegov hrbet. Obrnil se je in zagledal na svoje največje začudenje svojo mater. Na njegovo uprašanje, kaj da jo je zaneslo semkaj, je odgovorila, da se je hotela prepričati, kako se mu godi. Po odgovoru je prikazen izginila. Drugi dan ob 6. uri zjutraj se je podal v hribe, a ga je gnalo nekaj nazaj. Ko je bil popoldne zopet v svojem hotelu, ga je čakala ta le brzojavka iz Ascha: »Mati težko zbolela, vrni se takoj.« Telefonično je zvedel iz rojstnega mesta, da mu je umrla mati v noči med drugo in tretjo uro. Omenjeni industrijalec še poroča o drugem enakem slučaju: Leta 1915 je bil dne 29. nov. v bližini mesta Wilna na vzhodnem bojišču. Polovico popoldneva je igral karte v postojanki, ko se ga je polastil krog 6. ure zvečer čudno žalosten občutek. Na izpraševanje tovarišev, kaj da mu je, je odgovoril, da mu je nepopisno žal za bratom, ki je odšel pred 14 dnevi na zapadno fronto. Prepričan je, da se je bratu nekaj hudega pripetilo. Par dni za tem je prejel od doma poročilo, da je raztrgala njegovega brata dne 29. novembra ob 6. uri zvečer pri Guycourtu granata.

Metuzalem v kaznilnici. Pred 12 leti je bil izročen v kaznilnico v Braziliji 92letni kaznjenec Pavel Franc Assis. Bil je obsojen na dosmrtno ječo. Sedaj v starosti 104 let je bil pomiloščen in izpuščen iz zaporov.

Klub Noetove barke. Najbolj čuden klub cele Evrope obstoja na Španskem v mesto Barcelona. Ta klub se imenuje »Klub Noetove barke« in je vanj sprejet le oni, ki nosi ime po kaki živali. V klubu so učlanjeni: g. tiger, prašiček, kozel, lastavica, ovca, lev, orel i. t. d. Klub prireja vsak mesec enkrat veselice, ki se vršijo v restavraciji v bližini barcelonskega zverinjaka. Po končani pojedini spremlja člane kluba godba v zverinjaku, kjer obdarujejo posamezne zverine z mesom.

Silno strupena črna kača v Avstraliji. V Avstraliji živi ena najbolj potuhnenih in najbolj strupenih črnih

Samo 172 Din
močno izdelani boka čevlji!

Samo 149 Din
močni, podkovani čevlji iz kravine!

Samo 163 Din čevlji iz teletine — pristno domače delo!

Razpošilja

Trgovski dom Šternmachi, Celje št. 24

Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.
Zahtevajte takoj nov, veliki, ilustrirani cenik, katerega dobite zastoj! 1004/1

kač, ki je dolga 2 m. Čudno pri tej kači je dejstvo, da napade človeka brez povoda, ako je zašel med njo in njeno skrivališče. Strup te kače je neizogibno smrtonosen tekom 3—4 ur. Domačini jedo te črne kače z glavo vred.

Nov kitajski zid odkrit. Znameniti švedski raziskovalec Sven Hedin je brzojavil v Stockholm, da sta odkrila 2 člana njegove ekspedicije po zelo nevarni vožnji v avtomobilu na sredini srednjeazijske puščave Gobi več 100 m dolg kitajski zid, ki je še dobro ohranjen. Zidovje je iz 2. stoletja pred Kristusom.

Zelena lista. Pred kratkem je padel v Čikagi policiji v roke vodja tolovajske bande Robert Gilhausen. Proti običaju čikaških banditov je aretirani razkril načrte združenih tolovajskih band v Čikagi, San Francisku in v Los Angelesu. Po tem načrtu bi naj bilo ugrabljenih 23 velikih trgovcev v Los Angeles. Roparji bi jih bili izpustili le proti izplačilu visoke odkupnine. Banditi so sestavili takozvano »zeleno listo«, na kateri so bila zabeležena imena trgovcev. Pohod proti bogatašem je bil izgotovljen do najmanjših podrobnosti. Določeni so bili napadi v hišah in odpeljave s pomočjo avtomobilov in letal. Kot prvi bi naj prišel na vrsto večkratni milijonar Harry Chandler. Napasti so ga nameravali v njegovi lastni vili in ga prepeljati v Nemčijo na jahti. Kakor je razvidno, imajo ameriške tolovajske organizacije mednarodne zveze. Nobena od ugrabljenih žrtev bi naj ne bila skrita v Ameriki. Po Gilhausenovih izpovedbah so bila skrivališča za ugrabljene pripravljena na Japonskem, Angleškem in v Siciliji. Po poizvedbah so dognali, da podatki Gilhausena niso izmišljotina. V vili tolovajskega kolovodje so našli pisma, ki potrjujejo v polni meri njegove navedbe.

Specijalist za ženske bolezni in porod dr. Ipavie Benjamin v Mariboru zopet ordinira od 9. do 11. in od 3. do 4. ure v svojem sanatoriju v Tomšičevem drevoredu (prej Kokošinekovem drevoredu) št. 238 na koncu Prešernove ulice, ki se začne pri Turadovi veletrgovini na Aleksandrovi cesti.

Opozorilo, da prodaja radi prezidave zimsko blago za lastno in vse drugo za znižano ceno Anton Macun, Maribor, Gosposka ulica 10.

Tudi malenkosten prehlad ima lahko težke posledice, zato ga zatrite takoj, čim se pojavi. Najenostavnejši način za zdravljenje: Pijte Radensko zdravilno vodo z mlekom!

Gospa, ne odrecite se kaki dobrini vsled komoditete drugih. Ako želite imeti pravo terpentinsko milo **Gazela**, tedaj ga zahtevajte toliko časa, da ga dobite.

Tako se varčujte! Ni treba kupovati prena-glo, a posebno ne ure, ker nas tudi najcenejša ura drago stane, če se mora večno popravljati. Najbolj se varčuje, če se ne kupuje samo poceni, ampak tudi dobro. Zato Vam zopet ponavljamo, zahtevajte novi letni cenik z že tisoč slikami od tovarniške hiše ur H. Suttner v Ljubljani št. 992, dobite ga popolnoma brezplačno. V njemu najdete žepne ure že za 44 Din, ure-zapestnice za 98 Din, budilnike za 49 Din, kakor tudi razno zlatnino in srebrnino, vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.

Resen opomin, ki nas spominja, da je že skrajni čas, tudi za zdravje kaj ukreniti, so bolečine. Nešteto ljudi muči revmatizem, trganje v sklepih, živčne bolečine, trganje, zbadanje, glavobol, zobobol itd., drugi trpijo od slabosti in drugih obolenj, ali vendar imamo tudi veliko število takih ljudi, kateri so se znali vseh teh muk obvarovati. Že čez 34 let v mnogih krajih držijo stalno v hiši Fellerjev bolečine ublaževalni Elsafluid ter se vedno iznova vesele njegovemu zanesljivemu dejstvu. V lekarnah in sorodnih trgovinah se dobiva Fellerjev Elsafluid v poskusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnih steklenicah po 9 Din, ali pa v velikih steklenicah po 26 Din. Poštni paket z 9 poskusnimi ali 6 dvojnimi, ali 2 velikimi steklenicami pošilja za 62 Din brez vseh daljnih stroškov Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Prehlad, influenza, gripa, sploh pri vsakem nezazloženju, kjer je malo vročine, drgnite telo s preparatom »Alga«. Vročina popušča, spanje je lahko in zdravo. Čuti se smalu osveženje telesa in duha.

*

Dogodki v Rusiji.

Priobčil A. K.

O dogodkih v Rusiji nismo natančno poučeni, a toliko vemo, da je ljudstvo tam vobče nezadovoljno, a sovjetska vlada tlači to nezadovoljnost s strašnim nasiljem in umori. V zadnjem času Stalin odstavlja, prestavlja ter pošilja v pregnanstvo visoke uradnike, obenem preganja posebno izobražene ljudi: profesorje, zdravnike in inženere itd. Brez vsake preiskave je dal umoriti 48 različnih strokovnjakov v narodnem gospodarstvu. In taki umori se še vedno ponavljajo. Zato so v listu »Vozroždenie« v Parizu ruski kulturni delavci in predsedniki raznih organizacij izdali poziv vladam in javnemu mnenju kulturnih dežel, da pretrgajo zveze z boljševiki in ne kupujejo njihovih pridelkov.

Sovjeti rabijo pred vsem denar in sicer za svoje gospodarstvo in za agitacijo v inozemstvu. Na posodo ne morejo dobiti, ker jim nihče ne zaupa. Zato skušajo priti do denarja na ta način, da izvažajo svoje pridelke v druge države po zelo nizki ceni, zlasti les in zrno. Njihov les ima res tako nizko ceno, da dela našemu občutno konkurenco. In zakaj ima ruski les tako nizko ceno? List »Vozroždenie« poroča, da je pravil neki inženier, ki je bežal iz Rusije, da ima sovjetski les zato

tako nizko ceno, ker ga sekajo in obdelujejo jetniki ter izgnanci. Ti morajo delati brezplačno pri zelo ubožni hrani. Pravil je, da je samo v guberniji Arhangelsk teh delavcev krog 400 tisoč. Delajo od 14 do 18 ur na dan. Ti delavci so pravi sužnji in se jim hujše godi kot nekdanjim sužnjem v rimski državi.

Na eni strani je torej prisilno delo, na drugi strani pa skušajo izsiliti od svojih »kolhozov« (skupnih gospodarstev) in od kmetov kolikor mogoče največ zrna za izvoz. V vas pride sovjetski agent in pravi: dajte toliko in toliko zrna! Če ne daste, pride aeroplan iz Moskve in bo z bombami vse požgal. Toda kljub grožnjam ne gre sovjetom vse po volji, ker so dobili še le 61 odstotkov predpisanega zrna. To zrno, ki ga izsilijo od prebivalcev, potem pod ceno prodajajo v inozemstvo. Ljudstvo doma pa dobiva vse na karte in marsikje strada. Še slabše kot z zrnom je z živino. Predpisanih svinj so dobili le 18%, ovac 47%. Tako poroča »Pravda« v Moskvi.

»Kolhoze« še vedno delajo in to s strašno silo in surovostjo. Kavkaški begunci, ki so bežali iz Solovečkih oto-

Občni zbor

Kmečke zveze Mariboru

bo v sredo dne 10. decembra 1930 ob 10. uri predpoldne v Zadrugi gospodarski banki v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, v dvorani.

kov na Finsko, pripovedujejo neverjetne reči, kako boljševiki uničujejo sela in prebivalstvo. V vas v Erivanski guberniji, ki je imela približno 500 hiš, so prišli »udarniki« — komsomolci »delat« kolhoz«. Bili so večinoma pijani. V neko poslopje so sklicali vse moške od 18. do 72. leta; 250 so jih na mestu ustrelili, 1200 so jih peljali v moskovske ječe, odkoder so bili brez vsake preiskave in obsodbe poslani na Solovečke otoke kot »sovražniki naroda«. Ženske so grdo zlorabili in jih poslali neznano kam.

Tudi dijakom se godi slabo na Ruskem. »Vozroždenie« poroča po »Kom. Pravdi«, da v nekem zavodu v Dnepro-Petrovsku (Jekaterinoslavu) dijaki leže na golih deskah in večkrat po dva v eni postelji; na 650 dijakov pride le 133 odej! Po vodo hodijo pol kilometra daleč, v oknih manjka tretjina šip. Kuriva tudi ni.

Taka poročila prihajajo iz Rusije. Da bi to neznosno stanje nehalo, naj bi uplivni ruski izseljenci pač uplivali pri vseh vladah, da bi opustile trgovske zveze z Rusijo, ker ruske trgovske odnošaje podpirati, se pravi podpirati boljševike — trinoge in uničevalce — Rusije.

Lev proti biku.

V Mehiki se vršijo še danes kakor na Španskem bikoborbe. Ob priliki teh borb se zbere v areni mehikanskega glavnega mesta do 60.000 oseb, ki sledijo krvavim igram z vso napetostjo in z največjim navdušenjem. Očividec opisuje mehikanski prizor borbe med levom ter bikom tako le:

»Naenkrat je zadonel po areni rog, vse je utihnilo in oči vseh so se zasadile v vrata, skozi katera se bo prikazal bik. Nad vrati je čepelo nekaj slug, s sulicami in loklji ter puščicami, da bi streljali na bika in ga s tem čim bolj razdražili. Duri so potegnili navzgor in v areno je buknil v solnčno svetlobo iz teme bik, velika žival, ki se je obnašala že kot pri prvem pojavu pobesnelo in je s tem znatno pritegnila nase pozornost ter zanimanje gledalcev. Bikovo jezo so podžigali zadnje dni pred predstavo s tem, da mu niso dali ničesar jesti in so ga privezali v popolnoma temen hlev. Bojne bike redijo ter vzgajajo v Mehiki z isto skrbjo kakor pri nas dirkalne konje.

Zadonelo je drugo znamenje iz roga in v tem trenutku se je odprla pred gledalci zakrita kletka, iz katere je skočil orjaški lev. Pogled na bika in leva je napol pozornost občinstva do skrajnosti. Lev je stopal po areni z bahavo dvignjeno glavo in kakor na povelje je obstal bik, ko je videl strašnega nasprotnika, ki se mu je bližal počasi. Kralj puščave se je ustavil na sredini arene, tamkaj je legel na tla, podprl glavo s prednjima tacama in njegove oči so se pasle na nemirnem in sopihajočem biku. Lev je kazal svojo nevoljo le s tem, da je udarjal nemirno z repom po tleh.

Kot človek visoko leseno ograjo so znatno zvišali z železno ograjo, da bi se lev ne zmotil in ne skočil med občinstvo.

Naenkrat je stekel bik v velikem lo-ku na drugo stran arene in samoobsebi umevno se je zasukal tudi lev tako, da je gledal v bika.

Po nekaj trenutkih čakanja je ustal lev in se je bližal biku, skrbno motreč vsak njegov gib, dokler ni bik grozno zatulil in se pripravil na pobeg pred napadalcem. Videti je bilo, kakor bi bil lev uganil bikovo nakano, ker se je v enem trenutku potuknil in že skočil z neverjetno bliskavico biku — za vrat.

S smrtonosnim bremenom na hrbtu je divjal bik proti sredini, se je otrešal in se pričel valjati po tleh, da bi se rešil groznega jezdeca. Posrečilo se mu je, da se je znebil leva, mu je zasadil rog v trebuh in ga vrgel dobre 3 m visoko v zrak.

Na tleh arene so se pojavile mlake krvi in razcefrano bikovo meso na hrbtu je nudilo strašen prizor. Bikov hrbet je bil ena odprta in globoka rana.

Lev se niti zmenil ni, da je priletel iz 3 m višine na tla, in za rano z rogom, ki ni bila nevarna. Legel je spet na prežo ter je strogo opazoval bika iz razdalje 8 m in se je pripravljaj očividno na ponovni naskok. Vse se je

čudilo levjemu miru, ki se je obnašal res kakor kralj živalstva.

Bik, omamljen od prvega uspeha in hlepeč po maščevalnosti, se je bližal z negotovostjo, je delal z glavo napadalne gibe proti levu, kojega oči so uplivala na napadalca uspavajoče. Naenkrat je hotel bik z enim zaletom se pogrnati naprej, že je skočil lev za vrat biku, ki je zatulil in storil vse, da bi se še enkrat otresel strašne mačke. Na videz se mu je posrečil ta poskus, a je ponudil priliko levu, da je bika uničil. Lev je priletel s hrptom pod bika, se je zagrizel v njegov gobec in se zasadil s šapami v bikov trebuh.

V tem položaju sta vzdržali obe živali približno pet minut. Lev je zapiral z ugrizom sapo biku, ki je začel omagovati. Do sedaj so bili gledalci kakor prikovani. Nekak strah se jih je bil oprijel. Tu in tam je bilo slišati krik kake bolj rahločutne ženske, ki se je pri preveč razburljivem prizoru onesvestila. Ko so pričele biku pojenjavati moči, je bila strta njegova odpornost, naenkrat se je zgrudil liki zadet od strele. Pri omaganju bi bil bik skoraj pokopal pod seboj leva, ki je v sigurnosti zmage izpustil žrtev, da bi utešil svojo krvoželjnost na ta način, da je utaknil gobec v odprto bikovo rano in sesal iz nje svežo kri. Nato je še začel trgati kar cele kose mesa z še živega bika s šapami, da so se rane grozno razširile in ni preostalo od cellega telesa nič drugega, nego posamezni kosi. Kostni so že bile gole in le drobno je pustil krvolok. Po končanem opraviilu se je lev ponosno zvrinal, si oblizal z gobca kri in se utrujeno ulegel nekoliko proč od krvave pojedinke, kakor bi se ne bilo zgodilo prav nič posebnega. Svojo kodrasto glavo je naslonil na prednji taci, polukaval je v solnce in tolkel z repom po tleh.

Zmagovalca so spravili prav z lahakoto nazaj v kletko.*

Znamenje zmage.

V južni Ameriki v republiki Ekvador ob Rio Napo, ki se izteka v veletoke Amaconas, biva pleme Jivaro Indijancev. Baš to pleme se drži še trdovratno navad svojih pradedov. Kot posebno znamenje zmage velja med njimi glava sovražnika. Premaganemu odreže zmagovalac glavo, iz katere od strani vse kosti. Kožo napolni z vročim kamenjem ter peskom. Zunanost kože ugladi z vročim kamnom in na ta način pripravljena glava se skrči radi vročine, da ni nagačena večja nego oranža. Lasje ostanejo ohranjeni in podobnost med pravo in nagačeno človeško glavo je izredno velika in to zmagoslavno znamenje, katerega zmagovalac nikakor ne sme prodati, imenujejo »tsantsa«. Zmagovalac nosi to glavo za pasom tako dolgo, dokler se ne približa praznik zmage. Ker je bil ubit in ob glavo sovražnik, pripravi zmagovalac proslavo, na katero povabi do 100 prijateljev. Povabljeni znajo, da se praznovanje ne bo vršilo pred 8 meseci, ker morajo poprej dozoreti banane in juke, ki so pri pojedinji posebna slaščica.

Ko začneta omenjena sada zoreti, pripravljajo ženske iz koruznega zrnja posebno opojno pijačo, kateri pravijo »chicha«. Za praznik zmage mora biti najmanj 1000 litrov pijače. V času, ko se ukvarja ženski spol z napravo pijače, lovijo moški ribe in razno gozdno divjačino.

Sedaj v jeseni se pojavlja protin!

Protin je posledica nasledbe sečne kisline in žilinskih zaostankov preosnove v členkih.

Radenska zdravilna voda

čudovito razkrajja te strupene zaostanke v členkih ter jih s pomnoženo diurezo odvaža iz telesa. Kdor trpi na protinu, odnosno se hoče tega ubraniti, naj pije redno 1439

Radensko zdravilno vodo!

Pomlajenje v 24 urah

je dosegla glasom zahvale gospa dr. A. iz Prage: »Od Vas prejetih (ali poslanih) 10 lončkov Eros Crème sem morala prepustiti svojim znancom. Moj obraz je živa reklama za Vašo Crème, ker sem kljub svojim 49 letom čedna in mladostna«. Eros Crème odstrani hitro in sigurno sojedce (ali ogrce) izpuščaj, gube, jetrne pege, nosno rdečico, žolte in rujave pege ter solnčne pege.

Garancija: Denar se vrne ako je Crème brezuspešna. — Cena Din 12.—, 3 lončki Din 25.—, 6 lončkov Din 40.—. Dr. Nlc Kemény, Košice C, Postfach 12/E 23, Čechoslovakei. 1294

Ko je napočil dan slave, pritrdijo nagačeno človeško glavo na steber, ki je na sredini slavnostnega prostora. Povabljeni pridejo okrašeni in posebno v ušesih imajo lične uhane, ki so iz peruti najbolj pisanih ter redkih hroščev.

Proslavljanje uničenja sovražnika prične z obilno jedjo ter pijačo, s plesom in govori zmagovalca. Slava se vrši tako dolgo, dokler niso zmagane vse jedi in ni izteklo po grlih gostov najmanj 1000 litrov.

Slava konča z brezmejno pijanostjo in ob koncu sežgejo nagačeno sovražnikovo glavo. Baš radi uničenja znamenja zmage pade znak te grozne indijanske razvade tako redkoma v roke misijonarjev ali raziskovalcev.

Gospodarska obvestila.

Bodite oprezní pri nakupovanju inozemskih strojev! Naše kraje preplavljajo agenti inozemskih tovarn in ponujajo razne stroje. Običajno podkrepjujejo svoje ponudbe z zatrjevanjem, da se stroji, kakoršne ponujajo, ne izdelujejo v naši državi in da se torej morejo uvažati carine prosto tudi v takih primerih, v katerih bi morali vedeti, da njihova trditev ni točna. Lju-

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

Grof Tatenbah je skočil kvišku, v obrazu prebledel in zopet zardel, nato je planil k svojemu sinu ter padel pred njim na kolena.

»Bog te blagoslovi, moje ljubljeno dete,« vzklíkne, »ti moje srce! Poglej svojega nesrečnega očeta. Odpusti mi radi Kristusovih ran, da sem te spravil ob tvoje plemstvo in vse premoženje. Odpusti mi. Grešil sem, pa sem bil k temu od drugih zapeljan.«

Strastno je stisnil sina k sebi, ga poljuboval na usta in močil njegovo čelo s solzami.

»Bog s teboj, moje drago dete,« vzklíkne v največji bolesti, »pozabi na to, kar je zakrivil tvoj oče. Njegova nesreča naj ti bo svarilo. Bodi pošten, kreposten in zvest v vsakem oziru.«

Ubogi deček je objel s svojimi nežnimi rokami očeta okoli vratu ter glasno ihtel. Sprego-

50

voriti ni mogel niti besede, ker je čutil v svojem srcu preveliko očetovo bolest.

»Kje pa je moja soproga,« vpraša grof strežnika Tarrodyja.

»Gospa soproga je težko bolna,« odvrne ta, »odkar ji je bilo zabranjeno potovati na Dunaj ter prositi na cesarskem dvoru milosti.«

»Torej je ne bom videl več,« potožil grof s sklonjeno glavo, »bo me pa njena podoba spremljala na težki poti iz življenja v smrt.«

Od bolesti prevzet je zakril obraz z obema rokama. Nato je zopet objel svojega sina, ga poljuboval ter ga blagoslovil.

Ubogi otrok se je poslovil od očeta za sebe in za mater. Ni mogel očetu reči v slovo niti besede, samo ihtel je od žalosti in goste solze so mu tekale po nežnem obrazu. Bila je težka ločitev, saj je bila ločitev za vedno.

Odšli so vsi trije, zaprla so se vrata. Slišali so se nekaj časa koraki zunaj celice, potem pa je postalo vse tiho. Grof Tatenbah je ostal sam, da preživi zadnjo noč na zemlji.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

dje največkrat verjamejo, da bodo zamogli dotični stroj res brez nadaljnega uvoziti carine prosto in se odločijo za nakup. V zadnjem času se množijo primeri, da naročniki inozemskih strojev še le ob dospelju strojev na carinarnico zvedo, da se naročeni stroji sploh ne morejo uvažati carine prosto ali pa, da morajo za carine prost uvoz še le zaprositi, če so za to sploh dani predpisani pogoji. S tem prihajajo naročniki inozemskih strojev največkrat v veliko zadrego, ker jim carina poviša ceno tako, da je ali ne zmorejo, ali pa je stroj tako drag, da ni za nje več rentabilen. Spričo tega je za interese inozemskih strojev, za katere reflektirajo na carinsko oprostitev, nujno potrebno, da se v vseh dvomljivih primerih še pred naročilom prepričajo, ali in v koliko so dani pogoji za carine prost uvoz dotičnih strojev. Take informacije je dobiti pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Kmetijska nadaljevalna šola se je ustanovila za občine Ljutomer, Noršinci, Kamenščak, Stročja vas, Slamnjak, Presiko in Cven. Pouk bo trajal dvakrat na teden po 4 ure skozi 3 mesece. Mladeniči iz omenjenih občin, ki so dovršili 16. leto svoje starosti in se zanimajo za nadaljnjo izobrazbo v kmetijstvu, katera je dandanes vedno bolj potrebna, se naj javijo še ta teden pri županstvih in v nedeljo dne 7. decembra ob 9. uri dopoldne v meščanski šoli v Ljutomeru, kjer zvedo vse podrobnosti. Ne zamudite prilike, da se izobrazite in se takoj prijavite! Pouk bude brezplačen.

Križevci pri Ljutomeru. Dne 23. novembra t. l. ustanovljeno rodovniško selekcijsko društvo za rejo simeleške govede, deluje v obsegu križevske župnije, šteje že 21 članov. To je znak, da čutijo naši živinorejci, da je premaganje agrarne krize v bodočnosti v našem kraju le v živinoreji, za katero so dani vsi naravni pogoji. Rodovniško društvo hoče gojiti skrbno odbiro in kontrolo molžne govede. Zato pristopite vsi kmetovalci, katerim je smotrena govedoreja pri srcu! Posnemajmo tovariše konjerejce, kateri vodijo odbiro konjereje v našem kraju že od leta 1870 ter

so s tem dosegli pri reji ljutomerskega konja uspehe, kakor v nobenem drugem okolišu kraljevine Jugoslavije. Izvoljeni odbor je porok, da bode društvo v smislu svojih pravil šlo po začrtani poti v korist kmetovalcev naprej.

*

Vprašanja in odgovori.

I. O. v L.

Na vaše vprašanje vam ne moremo odgovoriti, ker se niste podpisali.

K. J. v L.

Posojilo bi radi imeli. In celo po 10 odstotkov. To dobite na ta način, da greste k domači posojilnici, tam povejte, za kaj da posojilo potrebujete. Povejte, da bi se dalo vknjižiti na posestvo, ki ga mislite kupiti in če to še ni dovolj jamstva, pa še kakega poroka navedite! — Posojilo iz agrarne banke je za Slovenijo predrago! V domači posojilnici boste dobili za 10%.

J. K. v P.

Vprašujete: V Švici sem kupil dvoje železne grablje do 12 kg težine. Ko pa sem jih dobil, sem moral plačati carine 1300 Din. Ali morem plačati to carino?

Odgovor:

Poljedelsko orodje se zacarini po postevki 546 carinske tarife. Plačati je 45 zlatih dinarjev za 100 kg. Poleg carine so še druge pristojbine. Približno pravilno je za vas izračunana. Če se pritožite zoper odmero, pa vaša pritožba ne bi bila utemeljena, plačate 300 Din globe.

F. B. v T.

Varuh ste umobolne žene, ki ima več otrok, dobiva pa 130 Din mesečno

Družinska pralika za leto 1931

s podobo Svete družine že dobite vsepovsod. Segajte pridno po njej, ker je res nekaj prav praktičnega. 1350

pokojnine. Otroci so, razen enega, že odrasli. Kdo ima pravico do teh 130 D mesečno?

Odgovor:

Položite ves denar na sodniji. Ta bo potem sama razdelila in vi se izognete sitnosti. Komu bo sodišče izročilo, to vas dalje ne briga. Na sodišču zahtevajte le svoje stroške.

V. B. v Z. L.

Na vaš travnik je tekla voda okoli 4 do 5 m po sosedovem že nad 40 let. Sedaj je sosedov sin zakopal jarek in odpeljal vodo na svoje.

Odgovor:

Ako je sosedov sin na svojo odgovornost to naredil, odgovarja sam za motenje posesti. Ako je to storil po navodilu posestnika, je odgovoren posestnik. Tako tožbo je vložiti tekom 30 dni. Pri sodniji plača stroške tisti, ki pravdo izgubi. Najbolje, da se s sosedom v miru domenite, ker tak prepir odvetniki dobro izrabijo in plačata oba več kot je voda vredna!!

Gospodinjsko delo zahteva celega človeka, srce in razum in vso telesno moč. Ni to ravno malo. Ali z dobro voljo in pravilno razdelitvijo časa ne ostane nobeno delo neizvršeno.

Dobra gospodinja mora poznati ter znati razdeliti delo v naprej za vsaki dan, teden, mesec in leto.

Delo v kmetiskem gospodinjstvu je raznovrstno. Razlikujemo delo, ki se ponavlja vsako leto vsaki dan v istem redu, n. pr. pospravljanje, kuhanje in pomivanje, krmljenje živine in drugo.

Dalje imamo opravila, ki se ponavljajo v gotovem razdobju, n. pr. peka kruha, pranje perila, likanje itd. Zopet druga dela se ravna po letnem času, to so dela na polju, v vrtu, sušenje sadja, koline in drugo. Nadalje še

Vsak mesec

Din 13.-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en velezanimiv zvezek

po Din 13.-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor. Koroška 5

XXVIII.

Zadnja pot.

Ko bodo v grob me djali,
Sto let bom tiho spal,
Da več ne bodo znali,
Kje križec moj je stal.
Jenko.

Mrzel sever je vlekel drugo jutro dol po Murški dolini. Mestna vrata in trgovine so bile zaprte. Meščani so bili oboroženi, ker so vedeli, da je bila druhal razburjena. Radi tega se je bilo bati, da bi mogli napasti veleizdajalca s kame-njem ali drugače uprizoriti nemir.

Na stolpu št. Iljske cerkve je ura udarila devet, ko se je pripeljal voz s komisarji deželnega kneza, ki so morali spremljati nesrečnega obsojenca na morišče. Pristopili so h grofu Tatenbahu, ki je bil pripravljen za smrt.

»Čas je prišel,« reče baron Tyrnd. Od štirih vojakov spremljan, je stopil grof Tatenbah v dvorano. Nosil je dolgo, črno suknjo.

Ob straneh sta stopala redovnika družbe Jezusa o. Saegl ter o. Jurij Pitner, ki sta molila.

Za njima je, kakor piše kronist, grof Tatenbah glasno in določno molil.

Tako se je pomikal sprevod do morišča. Tam sta se postavila oba poleg njega tako, da je eden stal ob desni, drugi ob levi strani. Razen njiju in sodne komisije ni bil pripuščen noben gledalec.

Zdajci je stopil naprej stari pisar mestne sodnije ter prebral še enkrat glasno in razločno sodbo. Nato je še obsojencu sporočil, da mu je cesar odpustil odsekanje desne roke. Nazadnje je zlomil nad njim palico v imenu mestnega sodnika Petra Volka, ki bi moral izvršiti ta žalostni posel, pa se ni mogel odločiti stopiti v zadnjem trenutku pred moža, ki ga je smatral tako dolgo za svojega nasprotnika.

Nesrečni grof je pokleknil pred spovednika, od katerega je še enkrat dobil odvezo in blagoslov ter si nasadil na glavo črno čepico. Pristopil je sluga Tarrody in mu odpel jopič. Grof Tatenbah je molil za duhovnikom, nato je pokleknil, obrnjen z obrazom proti kapelici.

V tem trenutku je pristopil krvnik iz Radgone ter dvignil meč. Grof Tatenbah se je zdrznil in se je moral oprijeti za stol, ki so mu ga ponudili.

imamo delo, ki ga je treba opraviti kar vmes med drugim delom, torej ni vezano na določen čas, kakor: krpanje perila in obleke, nogavic, in konečno izvanredna dela ob boleznih ljudi ali živine, nesrečah i. dr.

Gospodinja si mora znati razdeliti i tako nepričakovano delo, da ne nastane zastoj in zmešnjava v delovnem redu.

Dobra razdelitev dela je zelo koristna v vsakem oziru. Olajšuje delo ter nadzorstvo gospodinji sami, dragoceni čas se ne trati z nepotrebnim spraševanjem in delavna moč poslova se tako pravilno izrablja.

Radi tega se naj vsaka gospodinja navadi na točno razdelitev dela sama sebi, kakor tudi posameznim rodbinskim članom in poslom.

Dom

je v pravem pomenu besede kraljestvo gospodinje. Zato je njena sveta dolžnost, da napravi ta dom svojcem kolikor mogoče prijeten in vabljev. Blagor človeku, ki se lahko ponaša z domom, ki mu je svetišče, kjer najde mir ter zadovoljstvo.

Tudi tujca objame neko prijetno čustvo, ko prestopi prag take domačije. Toplo in udobno ter na moč prijazno upliva nanj neka nevidna sila. Vse mu šepeta in šušlja vabljivo in s tisoč nevidnimi nitkami se čuti priklenjenega na ta kraj.

Kdo povzroča ta čar?

To je utis, ki ga napravi dobro urejen dom, domačnost, kateri se tudi tujec ne more odtegniti. Ta domačnost osrečuje vedno znova, vsakokrat ko prestopimo prag hiše, prihajajoč iz vrveža življenja. Vsa slaba volja, skrbi in neprijetnosti se umaknejo pred njo in objame nas zadovoljstvo in mir.

Kakor je zunanost človeka ogledalo njegove duše, ravnotako je zunanost hiše zrcalo onih, ki v njej prebivajo.

Lug iz bukovega pepela

je zelo učinkovito sredstvo za čiščenje vseh lesenih predmetov, ki niso barvani.

Pripravi se na sledeči način: V primerno velik čist lonec se nasuje čisti bukov pepel, nato se pa prilije dvakrat toliko hladne vode. Na 1 liter pepela se torej da dva litra vode. Z leseno kuhalnico ali grogom se ta zmes premeša ter pristavi k ognju, da zavre. Nato se potegne lonec na kraj štedilnika ter pusti na miru, da se gošča vse na dno posode. Zgorej se vstopi čista tekočina, ki jo imenujemo lug.

Polij nekaj vročega luga z zajemalko ali lončkom na predmet, ki ga hočeš očistiti, drgni s krtačo, oplahni s čisto hladno vodo in obriši s čisto krpo. Videla boš, kako lepo čist postane les. Pazi, da ne segaš z roko v lug, ker ti razje kožo.

S takim lugom lahko očistiš vse nebarvane lesene predmete, mize, stolice, krožnike, kuhalnice in škafe. Prihraniš denar za milo in sodo. Lug je priprosto, pa vendar učinkovito čistilo ter zelo poceni, ne sane namreč drugo kakor par minut dela. Poskušaj!

Ocvirkova ali pustna potica.

Vzemi vshajeno krušno testo iz pšenične moke, razvalaj ga za pol prsta na debelo, potrosi nanj precej na gosto prepražene mastne mlačne ocvirke iz zabele, zavij kakor štrukelj, deni v lončen model za potice, ali pa tudi v navadno pekvo (rajndlo), pusti pa zopet zelo dobro vshajati ter speči v peči. Je to zelo dobra in tečna jed!

Otvorili smo tudi za naše gospodinje oddelček: »Vprašanja in odgovori.«

Gospodinje, poslužite se tega koticika, ako hočete kakšen nasvet, v kateremkoli gospodinjskem opravilu. Odgovoriti vam hočemo. Če bo pa stvar zanimiva, jo priobčimo v gospodinjskem delu bolj obširno.

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 28. novembra t. l. se je pripeljalo 120 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari eden po 100 do 125 Din, 7—9

Krasne kodre

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potenju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodralk s Hela-Kodralom. Tudi najlepši bu-bikopf se polepša s Helo, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na črnu in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila. Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. — **Dr. Nic. Kemeny, Košice H.,** poštni predal 12/228, Čehoslovaško. 1294

tednov stari po 150 do 200 Din, 3—4 mesece stari 250 do 350 Din, 5—7 mesecev stari od 400 do 450 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 800 do 1000 Din, 1 kg žive teže 10 do 12 Din, 1 kg mrtve teže od 14 do 15 Din. Prodalo se je 177 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 6 konjev, 6 bikov, 70 volov, 234 krav in 6 telet, skupaj 322 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 25. novembra 1930 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8.50 do 9 Din, poldebili voli 7 do 7.50 Din, biki za klanje 7 do 7.50 Din, klavne krave debele 6 do 6.25 Din, plemenske krave 4 do 5.75 Din, krave za klobasarje 3 do 3.50 Din, mlada živina 7.50 do 9 Din. Prodanih je bilo 148 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18 do 22 Din, II. vrste 16 do 18 Din, meso od bikov, krav in telic 14 do 16 Din, telečje meso I. vrste 24 do 35 Din, II. vrste 16 do 24 Din, svinjsko meso sveže 15 do 27 Din.

NAŠA DRUŠTVA

Krščanska osnova ljudske prosvete.

O tem predmetu je dr. Hohnjec na občnem zboru Prosvetne zveze govoril naslednje:

Smoter prosvetnega dela je: poučen in značajan človek. Oboje je potrebno

Krvnik zavihti meč, pa slabo zadene. Zamahne še drugikrat. Grof Tatenbah vzdihne z umirajočim glasom: »Jezus, Marija!« Krvnik udari še tretji- in četrtikrat. Grof Tatenbah je prenehal živeti.

Zunaj so zaropotali bobni v znamenje, da je pravici bilo zadoščeno. Poulična druhal je zakričala in zadivjala. Po cerkvah pa so žalostno zapeli zvonovi.

V tem trenutku je skočila jetnica k oknu male celice na Schlossbergu. Vila je roke in se oprijemala železne mreže ter jo močila s svojimi solzami. Milo je vzdihovala, potem pa je začela besneti, dokler se ni zgrudila nezavestna na tla.

Bila je to grofica Ana Katarina Zrinjska.

Glavo in telo grofa Tatenbaha so položili v krsto in pokazali množici. Zvečer so čisto na tihem prepeljali truplo na pokopališče Sv. Andreja, ki je pripadalo očetom dominikancem. Tam so ga pokopali na severni strani cerkve zunaj pri drugem oknu.

V hiši deželnih stanov v Gosposki ulici v Gradcu se vidijo na hodnikih prvega in drugega nadstropja naslikani grbi vseh tedanjih plemenitajev z imenom dotične plemenitaške rodbine. Tako se čitajo imena Saurau, Dietrichstein, Frautmannsdorf, Stubenberg, Herberstein in drugih velikašev. Le grb grofov Tatenbahov manjka. V kotu za durmi, kjer se pride v dvorano, v kateri so zborovali člani deželnih stanov, se vidi del grba ter napis. Toda je tako razpraskan, da se ne more čitati, odnosno nič natančnejšega ugotoviti.

Pravijo, da je baje to bil grb Tatenbahov in napis. V je bil nesrečni grof Erazem Tatenbah črtan iz znana članov deželnih stanov, so tudi hoteli zabrisati na ta način spomin na nekdanj mogočne grofe Tatenbahe.

XXIX.

Poznejši dogodki.

Ti rod moj, mili rod, ti hudobije,
Sovraštva razdejal boš carstvo kletu . . .
Tvoj bode venec zmage nekrvave:
Naprej moj rod — Naprej zastava slave!
Stritar.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike
so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Roroška c. 5

ter mora biti združeno. Človek, ki je poučen v svoji stroki, ki je dobro priučen vršenju stanovskih poslov ter tudi v sorazmerni meri deležen splošne izobrazbe, nadkriljuje človeka brez strokovne, stanovske in splošne izobrazbe. Zato bodi poučenost skladno združena z značajnostjo. Važnejša pa je značajnost. Tako je torej poglobilni smoter prosvetnega dela: dober in značajan človek. Kaj je k temu potrebno? Sv. Avguštin to opredeljuje jasno in kratko: »Če hočeš boljši postati kot si, išči to, kar je boljše kot ti.« Boljše je to, kar je nad naravo: Bog, njegova resnica, njegova milost. V človeški naravi so velike slabosti: je sebičnost, strast, častihlepnost. Nad temi ne more to, kar je boljše, zmagati, če nam stopa nasproti kot ideja, kot misel, marveč zmaga samo takrat, če stopi pred nas kot nadnaravno življenje. Le v območju tega življenja se more človek, osobito mlad človek, dvigniti do pravega in celega značaja. Če je smoter prosvetnega dela značajan človek, mora podlaga tega dela biti krščanska. Papež Pij XI. to poudarja v svoji znameniti okrožnici o kršč. vzgoji mladine z dne 31. decembra l. 1929 med drugim s temi besedami: »Prava vzgoja je prav tako izredno važna kakor prava pot do zadnjega cilja, s katerim je vse vzgojno delo v nujni notranji zvezi. Ker je namreč bistvena naloga vzgoje napraviti iz človeka to, kar mora biti, in ga navaditi na takšno življenje na svetu, da bo lahko dosegel svoj vzvišeni namen, za katerega je bil ustvarjen, zato je jasno, da kakor ni pravilna vzgoja, ki se ne ravna popolnoma po našem zadnjem namenu, tako tudi v sedanjem redu božje Previdnosti, odkar se nam je Bog razodel po svojem edinorojenem Sinu, ki je »pot, resnica in življenje«, ne more biti vsestranska in popolna nobena druga vzgoja kakor le krščanska.«

Ker torej ni vsestranska in popolna nobena druga vzgoja kakor le krščanska, morajo vse tri družbe, ki jim pri-

pada pravica in dolžnost vzgoje: družina, Cerkev in država, v medsebojnem soglasju podajati svojim članom vzgojo, ki je zasnovana na krščanskih načelih. Potegovanje za krščansko vzgojo mladine ni nobena politika, marveč pristno versko delo. S tem, tako poudarja Pij XI. v omenjeni okrožnici, »katoličani kateregakoli naroda na svetu ne uganjajo nikake strankarske politike, ampak izvršujejo le svoje versko delo, od katerega njihove vesti ni mogoče odvezati; tudi ne nameravajo odtrgati svojih otrok od telesa in duše naroda, ampak vzgojiti jih na najpopolnejši način tako, da bodo svojemu narodu kar največ koristili; kajti dober katoličan je prav pod vplivom katoliškega nauka že s tem samim najboljši državljani, ki ljubi svojo domovino in se zvesto pokorava postavljeni državni oblasti, pa naj ima ta kakršnokoli zakonito državno obliko.« Isto misel je tudi izrazil pravosodni minister dr. Srskič v svojem govoru v Mariboru 12. novembra t. l., ko je rekel: »Pomembna naloga veroizpovedi je, da se naša vrta mladina vzgaja v duhu pobožnosti ter izpolnjevanja verskih dolžnosti. Dobro vemo: kdor se boji Boga, spoštuje tudi družabne in državne ustanove.« Pomenljive so tudi te-le besede znanega nemškega vzgojeslovnega pisatelja F. V. Försterja: »Šolska soba in božje kraljestvo se ne dasta ločiti, in kdor ju umetno loči, bo žel posledice.« To velja ne samo za šolsko sobo, marveč tudi za vsako ustanovo in vsako društvo, kjer se vzgaja mladina.

Občni zbor Prosvetne zveze. V četrtek, 27. novembra, je bil občni zbor Prosvetne zveze, ki je bil dobro obiskankanonik dr. Cukala. Presv. g. pomožškofa je pozdravil zborovanje preč. g. kanonik dr. Cukala. Prevs. g. pomožni škof dr. Tomažič je poslal pozdrav-

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, telefon št. 23-58. Najmodernejši urejen za operacije. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmerne. 581

no pismo. Navzoči so tudi bili med drugimi bivši oblastni predsednik dr. Leskovar, stolni župnik mons. Umek in tajnik ljubljanske Prosvetne zveze V. Zor. Predsednik dr. Hohnjec je imel govor, iz katerega objavljamo, odnosno bomo objavili glavne misli. Govornik je predložil tudi udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Aleksandru, ki je bila sprejeta z velikim odobravanjem. Prosvetna zveza je v preteklem poslovnem letu štela 193 prosvetnih enot. Omeniti je letni prirastek 7 novih organizacij, namreč prosvetna društva v Sv. Bolfenku pri Središču, Stranicah, Bogojini, Črensovcih in Sevnici ob Savi ter glasbeni društvi v Dravogradu in na Vranskem. Včlanjena društva nadalje izkazujejo 116 dramatičnih, 39 pevskih in 23 glasbenih odsekov, 16 društev ima društveno zastavo, 8 skioptični, 10 radio in 3 kino aparat. Dramatični odseki so vprizorili 248 iger, s katerimi je bilo spojenih tudi 28 poučnih predavanj. Skioptičnih predavanj se je vršilo 63. Društva opravljajo 152 knjižic, ki so še deloma prvotne župnijske ljudske knjižnice, deloma pa tudi prosvetne ustanove raznih društvenih pokroviteljev. Isto velja tudi o 51 prosvetnih domovih, katerih prostori so društvom za narodno prosvetne namene na razpolago. Izvoljen je bil z malimi spremembami prejšnji odbor. Naj bi se misel, ki je bila tako odločno poudarjena na občnem zboru, misel intenzivne, ojačene in razširjene mladinske vzgoje in izobrazbe izvršila v dejanjih! Kdor zanemarija mladino, bo zato nosil odgovornost!

Ptuj. Sv. Peter in Pavel. Kakor vsako leto, tako tudi letos proslavi Marijina družba v Ptuj svoj glavni praznik dne 8. decembra, praznik Brezmadežne. Pred praznikom se opravlja devetdnevica z govorom in sv. mašo. Na praznik bo ob pol 10. uri sklepni govor, slovesna sv. maša in skupno sv. obhajilo mladine. Popoldan istega dne pa bode Marijanska akademija v mestnem gledališču. Na sporedu so lepi prizori, petje in igra »Otrok Marijin«. Slavnostni govor bode imel vlč. g. Ignacij Groblar. Vsi prijatelji marijanske ideje iskreno vabljeni!

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz misijonov »Mladostni navihane« — postane redovnik in mične zgodbe za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

Tako je umrl mož, ki je imel visoko leteče težnje. V njih izvrševanju pa je bil neodločen in omahljiv. To mu je bilo v pogubo.

Njegova posestva na Štajerskem in v Šleziji so zasegli, grofija Rheinsteinska je postala fevd (zajem) brandenburškega kneza-izbornika.

Za izvršitev zaplenitve premoženja sta bila določena Gašper Kellersperg in Franc Adam grof Dietrichstein, katerima je bil dodeljen podpolkovnik Sahier pl. Windmühlen, ki se je posebno odlikoval pri zaplenitvi premoženja in pri preganjanju podložnikov grofa Tatenbaha. Bil je prepričan, da odlikovanje ne izostane, zato je sam prosil za podelitev zlate kolajne. Toda on, kakor tudi deželni profos Jurij Franc pl. Will, ki je tudi pričakoval bogato nagrado, sta ostala brez nagrade in brez odlikovanja.

Tatenbahovo premoženje je bilo res veliko, a bilo je tudi okoli 100.000 gld. dolga.

Še 22. marca 1670 je dal grof Tatenbah spraviti 18 s srebrom in dragocenostmi obloženih vozov iz Račja na Statenberg, tri pa v Konjice. Ogromne množine vina so bile v kletih, in sicer v Podčetrtku okoli 4000, v Konjicah 3000, v Statenbergu 2310 veder. V Konjicah se je dobilo 12

sodov medu, sod slivovke in velike množine zrnja.

V Freihausu se je našlo veliko število pušk, mečev, krogel in to toliko, da bi se dalo oborožiti 500 mož. Te stvari je dal Jeremija Konrad odpeljati v orožarno v Gradec.

Erazmova brata Ivan Krištof in Oton Friderek sta tožila vlado, ker je zaplenila tudi takšna posestva, ki niso bila fevdna last, marveč zasebna Erazmova lastnina. Vlada se je vdala ter je po oskrbniku Simonu Judi Stupanu, ki je bil izprva slikar v Konjicah, leta 1685 izročila tožiteljema graščine Konjice, Trebnik in Hebenstreit.

Nesrečna Tatenbahova soproga Ana Terezija se je umaknila iz sveta in njegove družbe. Vlada ji je priznala letnih 2000 gld. podpore. Živela je sama zase. Vajena je bila trpljenja, saj od časa svoje poroke leta 1667 ni doživela dosti veselih ur. Ljubila je svojega soproga z vso močjo ljubezni, a kmalu je uvidela, da ni našla pri njem tiste ljubezni, ki posvečuje in učvrščuje zakonsko zvezo ter daje zakonskima moč, da moreta prenašati nesrečo ter se ustavljati vsem zlim silam.

Svojo ljubezen do soproga je prenesla na svojega pastorka Antona.

Medjimurje. Nekaj podatkov o Medjimurju. Ker bo odslej naš list večkrat omenjal Medjimurje, damo cenjenim čitateljem »Slov. Gospodarja« priložnost, da se podrobneje seznanijo s temi kraji. Medjimurje se imenuje oni del Jugoslavije, ki leži v trikotniku, katerega dve stranici tvorita reki Mura in Drava, a tretja stranica poteka po slovensko-hrvaški meji v približni črti Ljutomer—Središče ob Dravi. Pripadel je Jugoslaviji po trianonski mirovni pogodbi od teritorija bivše ogrske države. Po svoji površini meri 783 kv km in ima po štetju iz leta 1920 103.167 prebivalcev. Na 1 kv km pride 132 prebivalcev, torej je Medjimurje najgostejše naseljena pokrajina v naši državi. Po narodnosti so Medjimurci sicer Hrvatje (999%) in po veri katoličani, toda jezik njihov se skoraj ne razlikuje od sosednjega jim slovenskega. V upravnem pogledu se deli v dva sreza (kotara): Čakovec in Prelog, s 26 upravnimi občinami, izmed katerih je Štrigova največja (6917 oseb). V sodnem pogledu se deli Medjimurje v kotorsko in čakovaško sodnijo. Teritorialno se razlikuje v zgornje hribovite in dolnje ravno Medjimurje. Kraji so obdarjeni z bogatimi zemeljskimi zakladi. Tako se nahajajo v vasi Selnica izviri nafte (danes v oblasti neke avstrijske tvrdke), v Peklenici blizu Murskega Središča izvira paklina (ki služi za mazanje kolja), v več krajih se pa dobi dobra količina kamene premoga (po mnenju strokovnjakov približno 12 milijonov ton, letni izvoz 2000 vagonov). V gospodarskem oziru se bavi narod pretežno s poljedelstvom, živinorejo (od katerih slove težki medjimurški konji), svinjerejo, a v gornjem Medjimurju tudi z vinogradništvom. V Čakovcu je ena največjih izvoznih tvrdk perutnine za našo državo (Elemer Vajda), Veliki del (30%) gospodarske zemlje je bil prvotno v lasti veleposestnika grofa E. Festetiča. Po priključitvi Medjimurja k Jugoslaviji je pripadla last agrarni reformi. Zemljo je dobil narod, ki se je končno rešil srednjeveškega gmotnega in duševnega jarma. To so kratki podatki o Medjimurju, ki so ga Madžari nazivali »biser krone sv. Štefana«, dokler ni na sv. post leta 1918 osvojila naša hrabra vojska ta biser in ga priključila Jugoslaviji.

Marenberg. Vsakdo, ki je poznal ali v zadnjih letih obiskal nekdanjo tako slovitom romarsko cerkev sv. Janeza na Suhem vrhu v fari Marenberg, si je pač natihoval želel, da bi se ta zapuščena zgodovinska stavba s svojimi dragocenimi umetninami tudi popravila in tako rešila nevarnosti, da se prej ali slej čisto poruši, kakor je kazalo njeno zunanje lice. Sedaj pa lahko z veseljem poročamo, da se je želja vseh častilcev sv. Janeza Nep. izpolnila, kajti cerkev je po prizadevanju sedajnega gospoda župnika in s pomočjo tamonjnih kmetov, posebno cerkvenega ključarja Simona Ternik, p. d. Napečnik, ki je prikrbel in vodil dovoz materiala, od zunaj in znotraj temeljito popravljena in v svoji novi okusni obleki dela spet čast cell fari, da, celi Dravski dolini. Pred kratkim si je ogledal izvršeno popravilo gospod konservator dr. Stele iz Ljubljane, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad popravilom, in tako je upati, da nam banska uprava tudi nakloni v ta namen že obljubljenih 15.000 Din, kar seve ne bo seglo na ves dolg, vendar pa smo radi, da nam je vlada v toliki meri priskočila na pomoč, ko nas itak od vseh strani stiska pomanjkanje denarja. Tako smo letos v tej župniji popravili dve podružnici: sv. Ilja v Zgornji Vižingi in sv. Janeza, da izgledata od daleč kot novi in povrhu še v zadovoljnost gospoda konservatorja renovirali tudi presbiterij farne cerkve. Smo lahko veseli in zadovoljni tega napredka? Kljub topli in lepi jeseni, ki je na-

stopila po zgodnjem snegu, smo spremljali že več umrlih na njih zadnji poti, večinoma same starčke in starke. Med njimi tudi vdovo Jero Bernhard iz Gornje Vižinge, ki je bila že nad 80 let stara in je še marsikomu v dobrem spominu, ker je kot ena najbolj pobožnih farank znala tako lepo moliti in je čestokrat kar na glas meditirala v cerkvi vsem v spodbudo in zgled. Naj počiva v miru! Najstarejši med zadnjimi mrličji pa je bil nek cigan Rudolf Berger iz Ribnice na Pohorju, ki je bil star baje 91 let in ga je tukaj zalotila smrt. Njegov pogreb je privabil mnogo radovednežev od blizu in daleč, ker je svirala ciganska godba. — V nedeljo dne 23. novembra pa je prišel k nam gospod nadrevizor Vlado Pušenjak, ki je v župnijski pisarni navzočim kmetom obrazložil vzroke sedanje gospodarske krize in jih vabil pod okrilje Kmetске zveze, ki je sedaj edina gospodarska organizacija, na katero se lahko kmet naslanja, da zastopa njegove interese. Ker so naši kmetje to uvideli, zlasti če je povsod razširjena in ima čim več članov, zato se je takoj sestavil nov krajevni odbor te zveze z gospodom Langeršekom na čelu. Njen član naj postane vsak tukajšnji posestnik, če si dobro želi! — Zadnje pondeljek se je poročil sin tukajšnjega gostilničarja Oton Preglau z Ano Huberjevo, hčerko uglednega tržana. Novoporočencema želimo obilo blagoslova!

Sv. Barbara pri Mariboru. Srebrno poroko sta obhajala v nedeljo dne 23. novembra t. l. Jakob Korošec, župan v Zimici, ter njegova žena Kunigunda. — Istočasno se je tudi vršila blagoslovitev kapele, katero sta dala postaviti srebrnoporočenca, in novega zvona, ki je bil kupljen s prostovoljnimi darovi okoličanov. Blagoslovitev je opravil vlč. gospod župnik svetobarbarski ter je s prisrčnimi besedami čestital jubilentoma, ki sta se svoječasno v boleznii zaobljubila, postaviti kapelo ter tudi to obljubo izpolnila. Izza oblakov pa je solnce poslalo svoje žarke, prinašajoč srebrnoporočencema božjega blagoslova. Dal lju bi Bog, da bi njima sijalo še mnogo let. F. K.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Umrli je dne 30. oktobra v vasi Zgornji Žerjavci Anton Vrščič, posestnik, v starosti 66 let. Rajni je bil 30 let naročnik »Slov. Gospodarja«, ki je bil skrbno shranjeval vse letnike. Bil je mož-poštenjak stare korenine. Naj bo mlajšim za vzor krščanske in narodne zvestobe. Počivaj v miru, blagi mož!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Dne 23. novembra se je poročila gđ. Pepca Vučak, zvesta Marijina družbenka ter večletna uslužbenka pri tvrdki Pirih. Za svojega življenjskega druga si je izvolila marljivega mizarskega pomočnika g. Jakoba Šek. Mladima novoporočencema želimo obilo sreče in mnogo zakonskega blagoslova!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Na poroki Vrlič V. in Terezije Železinger se je nabralo za novo bogoslovje v Mariboru 230 dinarjev. Bog plačaj!

Ormož. Znani sta vam Ljudska in Zadruga samopomoč v Mariboru. Ampak ne mislim delati reklamo zanju, zato so drugi najeti. Ljudje imajo med seboj svoje vrste samopomoč. Sosed pomaga sosedu orati, klati, kopati: to je samopomoč. Če kdo pogori, mu sosedje in prijatelji vozijo skupaj les, opeko in drugo, to je samopomoč. Še šolarji poznajo to koristno ustanovo. Naj kdo le preveč tožari v šoli, kmalu je ozdravljen od tožarenja po samopomoči. Tožljivca počakajo toženi in njihovi pristaši za kakšno ograjo in lop po njem, to je samopomoč. Na posebno šaljiv način sta vršila samopomoč dva sosed v eni naših vasi. Živel je in še živi 19leten ponočnjak in razgrajč, ki po noči ni dal ljudem miru, ampak hodil razgrajč in kričal in izzivat v sosedno vas. Pa sta se domenila dva sosed, da bi bilo treba razgrajča ugnati v kozji rog. Eden je naprosil hlapca tretjega sosed, da služi tisti večer za vabo in past ponočnjaku. Ko se je predrzno in srborito fante prikazalo na vasi in začelo

izzivati, se oglasi hlapec in začne se klicanje na korajžo: Le pridi sem, če te je kaj v hlačah! Aufbiks! Onemu prihajaču raste greben in pogum, ves srdit se bliža najetemu izzivaju: Čakaj, kmalu bova vkup! V tem pa se oglasi od zadaj vojka in neusmiljeno pada po plečih ponočnjaka, ki se spusti v dir, a kmalu ga na drugem koncu prestreže drugi sosed. Menda ni treba posebej omenjati, da ta ni bil oborožen z mehкими rokavicami, ampak s čem drugim, ki ni posebno mehko padalo. Izdalo pa je le in smeja ni bilo ne konca ne kraja. In tako so utihnili ponočni spevi in junaške pesmi so zamrle in zdaj je zopet mir v deželi.

Vojnik. Na svatbi Franca Štagoj se je nabralo za dijaka revnih staršev 100 dinarjev. Bog povrni!

Šmarje pri Jelšah. Zopet nas je obiskala in potrkala na vrata blede neizprosna smrt v hiši Požegovi v Koretnem ter za vselej zatisnila oči hišnemu gospodarju, oziroma očetu treh malih otrok. Umrli si, Čakš Ivan, pa tudi nisi. Tvoje življenje je bilo, ki mora v drugih živeti. Kdor te ni poznal, kdo ni s ponosom rekel: To je naš Čakš Janez! Kadar je bilo treba braniti dobro katoliško stvar, kdo te ni občudoval o nekdanjih strankarsko-političnih prilikah, ko si zastavil svojo krepko besedo v obrambo? Kdo si je upal s teboj otvoriti razpravo, ko si poudarjal pomen slabega čtiva? Vsakomur si v obraz resnico povedal. Ali nismo torej zgubili moža, ki ga pogreša družina, ki ga pogrešajo bratje in sestre, ali te ne bodo pogrešali sosedje in prijatelji, ki smo skupaj preživeli vesele in težke ure in težke čase? Rajni je mnogo delal na polju javnosti, v občinskem odboru kot dolgoletni občinski svetovalec, kot član rejskega odbora gradbenega odseka zidave nove ceste Zibika—Belo, kateri je bil ustvaritelj in katere se je veselil. Bil je član Prosv. društva, ne samo član, ampak tudi ustvaritelj misli Prosvetnega katoliškega doma pri nas. Tak mož, slovenska korenina, tudi vrlo zasluži pogreb, kakoršnega je imel, katerega je vodil šmarski rojak monsig. Vreže iz Maribora ob asistenci domačega g. dekana in g. kaplana. Monsignor Vreže in predsednik cestnega odbora sta na grobu govorila ganjlive poslovlilne besede. Naj ti bo zemlja lahka, užaloščen družini in sorodnikom pa naše sožalje!

Donačka gora. Da ne bomo zaostali za drugimi, bomo tudi pri nas pričeli ta teden z gospodinjstvo-nadaljevalno šolo, ki se bo vršila v zimskem času dvakrat na teden. Ta prepotrebna šola je namenjena za naša dekleta, katerim se bo nudila prilika, da se nauče kuhanja, šivanja, kako je ravhati s perilom, lepega vedenja in spretnosti postrežbe, o zdravju in boleznih in še marsikaj zanimivega, kar je treba znati odrastlim dekletom in mladim gospodinjam. Matere, pošljite redno svoje hčerke, dekleta, ve pa izkoristite to priliko in obiskujte gospodinjstvo šolo, ki je namenjena vam, bodočim slovenskim materam in gospodinjam! Katera bi pa letos radi prevelikega števila ne mogla biti sprejeta, bo

Nobena pleša več!

Bujni lasje, lepa brada.

Mnogo tisoč dam in gospodov vsake starosti se imajo zahvaliti za svoje bujne lasje zdravniško priporočeni mu Tilo Haarkraft Fluid. Tilo odstrani luskinje in prepreči izpadanje las, prehitro osivelost, trpkost, drobljivost in cepljenje las, oživi in osveži lasišče ter pomaga, da lasje hitro bogato in bujno rastejo in v kratkem času dosežejo dvojno dolžino. »Moja frizura je po štirikratnem rabljenju vašega Tilo Haarkraft Fluid trikrat tako bujna«, piše gospa T. I. — Cena: 18 Din. 3 steklenice 24 Din, 6 steklenic 55 D. Dr. Nikol. Kemeny, Košice, poštni predal 12/N 28. CSR. 1294

pa sprejeta drugo leto. — Kmetko-nadaljevalna šola za mladeniče in mlajše gospodarje se bo letos nadaljevala.

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 31. oktobra t.l. je v Trobendolu umrl najstarejši mož cele fаре: Janez Stegenšek, star 92 let. Poznal je v svojem življenju veliko težav in trpljenja, a bolezen mu je bila neznana; skromno je živel posebno zadnja leta kot prevžitkar, potrpežljivo prenašal težave starosti, sedaj pa je šel na večni počitek! Dobri starček, počivaj v miru! — Istega dne je bila nesreča na Čerenjah pri Sv. Rupertu: ravno opoldne je zgorel kozolec, ki je bil do vrha nabasan s krmom, fižolom in drugim blagom; pogorelo je do zadnje slamice; vsaka pomoč je bila izključena. Skuril je otrok, ki je imel vžigalice! Straši, ne dajajte otrokom vžigalice! Škoda je velika, zavarovalnina malenkostna! — Cestna zveza Sv. Rupert—Seigaves, za katero smo že toliko let prosili, je sedaj vendar enkrat sklenjena stvar; denar je tu, zgraditev od oblasti potrjena. Vsa čast vrlemu načelniku celjskega cestnega odbora, gospodu Mihelečiču, ki se je tako vztrajno in krepko zavzel za naš zapuščeni okraj. V spomladi se bode začela cesta graditi.

Čadram. V kraju Zlogonagora je umrla dne 21. novembra najstarejša žena, vdova Jera Flor, stara 83 let in 8 mesecev. Pokopali smo jo v nedeljo dne 23. novembra. K večnemu počitku so jo spremljali trije sinovi in dve hčere ter drugi sorodniki in prijatelji. Njen mož je bil mizarski mojster Anton Flor, ki je izvršil mizarsko delo za našo lepo novo cerkev in za župnišče. Umrl je v jeseni leta 1914, ko je že divjala svetovna vojna.

Št. Pavel pri Prebomazu. Šentpavelski cerkveni pevski zbor je priredil v soboto dne 22. novembra zvečer in v nedeljo dne 23. novembra popoldne koncert, katerega so domačini posetili v častnem številu in s tem pokazali razumevanje za našo lepo slovensko pesem. Jako dobro izvežban mešan zbor je podaval zelo obširen program z velikim čuvstvom in moramo tem potom častitati marljivemu in zmognemu organistu gospodu Jožetu Škerjancu. Šentpavljani pa smo lahko ponosni na naš cerkveni pevski zbor, zakaj lepo cerkveno petje je najlepša molitev!

Središče ob Dravi. Tudi letos se bo oglasil sv. Miklavž v Društvenem domu. Kolikor vemo, pride v petek, dne 5. decembra ob 6. uri zvečer. Pridne otroke bo obdaroval, hudobne pa...

Sv. Boženik pri Središču. Naše Kat. prosvetno društvo je dobilo naznanilo od škofa sv. Miklavža, da pride dne 7. decembra obiskat člane našega društva, kakor tudi druge. Starši, kakor tudi fantje in dekleta, pridite!

Orlavas pri Braslovčah. Tukajšnje Prosvetno društvo vprizori v nedeljo dne 7. decembra ob treh popoldne v Društvenem domu v Braslovčah »Bele vrtnice«, drama nesrečne ljubezni v petih slikah. Pridite!

Velika Nedelja. V pondeljek dne 8. decembra, na praznik Brezmadežne, popoldne po večernicah poseti tudi nas Sv. Miklavž. Dramatični odsek priredi kratko veseloigro »Pot do erca«, nato pa nastopi sv. Miklavž s svojim spremstvom. Darila se sprejemajo v nedeljo in v pondeljek dopoldne v kaplaniji. Pridite!

Zgornja Polskava. Kakor običajno vsako leto priredi naše izobraževalno društvo »Skala« letos Miklavžev večer v nedeljo dne 7. dec. ob 6. uri zvečer v Društvenem domu. Zato pridite v lepem številu, ker letos obeta priti Miklavž s posebno velikim košem daril. Naši agilni igralci nameravajo še nato nekaj prav lepega in veselega pokazati na odru.

Polzela. Prihodnje dni in sicer v dneh 7. in 8. decembra, se bomo zglasili pri Vas z nabiralnimi polami za Prosvetni dom. Upamo, da bo vsa katoliška javnost nas velikodušno podprla in po svojih močeh pomagala bodisi v denarju, materialu ali pa z ročnim delom in vožnjo.

Kako so v Kotljah jazbeca lovili.

(Resnična zgodba.)

Lov na jazbeca je med Slovenci zelo priljubljen in lahko bi pisal celo knjigo, ako bi hotel popisati vse zanimive dogodiljaje, ki so jih lovci na jazbeca doživeli. Omenjam samo, da se je pri nas pred leti podala na lov na jazbeca večja družba navdušenih lovcev. Imeli so srečo. Jazbeca so zares dobili; da pa se bolj pokažejo, so kar živega hoteli na dom prinesiti. Eden hiti s psom naprej na dom sporočit veselo novico, drugi pa počasi korakajo zadaj s svojim plenom. Pa smola! Možakar, ki je nosil jazbeca na vilah, je vile obrnil narobe z rogovi navzdol in ravno, ko se družba zmagozlasno bliža domu, se je jazbec izmuznil raz vil, rekel lovcem srečno in jo je popihal v temno noč. Vsa družba vdere za njim, kriči in vpije, pa je bilo vse zaman, ker je bila noč pretemna, jazbec pa prehitrih nog, psa, ki bi ga še lahko dobil, pa so poslali že prej domov. Kaj se je potem vse godilo, ne bom popisoval, ampak hočem opisati raje dogodek, ki se je doigral pri nas pred kratkim časom.

Živi v Kotljah ugleden kmet, Peter Moder. Kakor že ime pove, mož ni neumen, ampak je prav dobre in jasne glave in ako bi bile Kotlje samosvoja država, bi bil gotovo že postal minister. Bil je svoj čas tudi divji lovec in kot tak ne malo prebrisan. Da bi bil pri svojem poslu bolj varen, se je oblekel kar v frak in pa v cilindar, je namreč tukaj grofovski lov, na katerega prihaja bolj višja gospoda. Prebarval si je tudi nekoliko svoj obraz in se potem pogumno podal v goro čakati divjačino. Pa se mu stvar ni obnesla. Zato je raje opustil to nevarno obrt in postal miren kmet.

Vsaka dobra lastnost človeka vzbuja pa pri drugih zavist in nasprotje. Tako je bilo tudi pri našem Petru. Našli so se nasprotni, zavistni ljudje, ki bi mu radi kako pogodili. In posrečilo se jim je.

Imel je Peter Moder njivo, zasajeno s koruzo. Kakor pa je znano, je jazbec poseben prijatelj koruze. Zašel je tudi na Petrovo njivo in našel, da je koruzna prav dobra in je zato večkrat prihajal na njivo na večerjo. Tako je pač kmetu povzročil nemalo škode. Ni čudno, da se je Peter radi tega zelo razhudil. Ker si pa sam ni znal pomagati, se je zatekel za pomoč k našim lovcom, od katerih je znano, da so tako spretni, da ulove in ustrele vsako divjačino. ki jim ne ubeži. Njih poglavar, Zvitaglava, mu seve obljubi takojšnjo pomoč. Na večer skliče svoje najbolj zanesljive tovariše k posvetovanju. Prišli so: Starapuška, najboljši lovec izpod Urškegore, kmet Navihan, znan šaljivec, občinski odbornik in izdajatelj živinskih potnih listov, ki je igral tudi že župana, pa samo na odru, ter Igroslav, strah vseh igralcev. Poglavar Zvitaglava jim pojasni, da jih čaka še nocoj težko delo, morajo se podati na lov na jazbeca, ki pustoši koruzo Petra Modrega. Nato se nasmehne in pravi, da je nocoj prišla prilika, da potegnejo

Petra Modrega. Razloži jim svoj načrt, rekoč:

»Jaz bom napolnil vrečo z žagovino, to vrečo bomo skrili v koruzo ter jo privezali na dolgo špago. Ti Igroslav se boš skrili v koruzo ter boš isto lomil, kakor to dela jazbec, ti Navihan pa boš držal za špago ter boš, ko pride čas, začel vleči vrečo in z isto bežati naprej, midva s Staropuško pa bodeva Petra zvalila, da pride lovit jazbeca.«

»Bravo«, zakliče Starapuška, »jaz sem seveda zraven«, pravi kmet Navihan; »jaz tudi pomagam«, se oglasi še Igroslav.

Takoj se podajo na delo. Ura je kazala deset. Noč je bila temna in le nekaj zvezdic je migljalo na nebu tako, da se je moglo le za silo razločiti posamezne predmete. Najprej napravijo poskušnjo, ki se je dobro obnesla. Prepričali so se, da se bo nakana posrečila. Kmet Navihan in Igroslav se nato postavita na svoja mesta, Zvitaglava in Starapuška pa gresta klicat Petra Modrega. Peter je že počival mirno v svoji postelji, ko začne trkati na okno. »Kdo je«, se oglasi nevoljno. »Vstani«, pravi glas od zunaj, »nekaj lomi tvojo koruzo; gotovo je jazbec.« — »Jazbec!« se razjezi Peter, plane iz postelje, se tiho opravi ter gre odpirat vrata. Vstopita Zvitaglava in Starapuška. »Nocoj ga bomo dobili«, začneta govoriti kmetu. »Prav je, da sta prišla«, pravi Peter, »bomo mrcino vsaj enkrat dobili. Čakajta, da vama malo kaj prinesem.« Steče v klet po sadjevca, nato pokliče še svojega hlapca Matjaža, da bi tudi pomagal.

Ko so se vsi z moštom malo pokrepčali, gredo na lov. Zvitaglava in Starapuška s svojimi puškami, Peter Moder in Matjaž pa se oborožita kot mogočna junaka z gnojnimi vilami. Tiho se približajo koruzni njivi. Ko so bili že blizu, da Starapuška z električno svetilko straži znamenje, da se napadalci bližajo in že se zasliši lomljenje in pokanje koruze.

»Ali slišite?« zašepeta Zvitaglava. — »Jazbec je«, pravi Peter in že zavhti svoje vile ter hoče skočiti, da ga zabode. — Ne tako hitro, ga zadržuje Zvitaglava, »da ga ne prepodimo. Bдите vsi mirni, bom že jaz vse uredil.« Pošlje Staropuško na stražo na konec njive, Petra in Matjaža pa pelje na drugo stran njive, kjer je bila napeljana špaga iz njive. Tam ju postavi, da čakata, sam pa izgine v koruzo, poditi jazbeca. Začne klicati in ploskati z rokami, da bi zver preplašil, takrat začne Navihan, ki je bil skrit za grmom, vleči za špago in iz koruze primiga črna pošast naravnost proti Petru. Peter se ustraši, skoči v stran in zakliče na pomoč Matjaža. Matjaž priskoči, se s svojimi vilami zapodi proti zveri, suni, pa vile mu obtičijo v zemlji, ker je zver bežala prehitro in se mu je izmuznila. Pohiti za njo.

»Hitro, hitro«, kliče Zvitaglava, »da vama ne uteče!« — Takrat se opogumi tudi Peter ter skoči za njo s svojimi vilami. Najprej jo zabode Matjaž, nato še Peter. »Le krepko držita«, kliče Zvitaglava, »drugače vama uide!« — In res, z vso močjo tiščita zver k tlom, špaga se utrga, zver pa več ne miga.

— »To pa ni jazbec«, pravi Matjaž.
— »Seveda je«, trdi Peter, »vsaj sem ga videl, ko jebežal iz koruze. Bil je velik kot Cehnarjev (trgovčev) pes.« — »Je pa tako puhlo zapelo«, odgovarja Matjaž, »in tudi se ne gane«. Pripogne se, da stvar bolj natančno ogleda ter vzkligne razočrana: »Je pa samo vreča!« — Takrat se začnejo navihanci glasno smejeti, Peter pa ježno vzdigne svoje vile in zapreti: »Čakajte, hudirjil!« — »Le dobro ga speči«, se mu roga Zvitoglava, »pridemo na pečenko« in jo nato ubere za svojimi pomagači.

»Jazbeca pa ne grem več lovit in če mi tudi požre vso koruzo«, je ježno dejal Peter svoji ženi, ko se je vrnil z lova domov. Zjutraj na vse zgodaj pa so že začeli prihajati na Petrov dom ljudje, češ, da bi radi kupili jazbečevega mesa; na lopi pa je ležala mesto jazbeca — raztrgana in zamazana vreča, napolnjena z žagavino. Ostala je Petru samo ena tolažba, da se bo še maščeval, kar mu radi privoščimo.

To se je zgodilo v Kotljah v letošnjem letu. Zvedel je za to Nepridiprav, pa je to v časnike dal.

Nepridiprav.

Knjige.

Josip Lavtižar: V Kartagel! Potopis s tremi podobami. Cena 12 Din. Knjiga, ki sem jo s slastjo prebral in jo bo z užitkom vsak, ki jo dobi v roke. Lavtižar je pač naš najboljši poljudni potopisec. Kako lepa, a tudi poučna, je n. pr. njegova knjiga »V petih letih okoli sveta« (se še dobi, cena 20 Din, 170 strani). Ne zaostaja nič ta zadnja, ali prejšnjo celo prekaša. Ni samo suhoparen potopis k evharističnemu kongresu v Kartagini, ne, vsa slavna in tragična zgodovina Punijcev v boju z Rimljani je podana v kratkih, jedrnatih obrisih. In zgodovina krščanske Kartagine. Ob tem pa še toliko zanimivega s poti same! Človek občuduje prožnost pisatelja zlatomašnika, telesno in duševno prožnost. Društva in posamezniki, sezite po knjigi!! Napravila bo

vam blagoslovljene urice. Dobite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za Božič priporočamo mešanim zborom zbirko starejših božičnih pesmi, izdanih lanskem letu pod naslovom: »Rajske strune zadonite!« Zbral in založil jih je V. Čadež, župnik v Mekinjah pri Kamniku. Vse te pesmi, ki so bile skoro docela pozabljene, so dostopne vsakemu zboru; iz njih veje oni prijetni božični duh, kot smo ga vajeni pri znanih Riharjevih in drugih starih božičnih pesmih. Partitura stane 20 Din, glasovi (moški in ženski skupaj) so po 5 Din. Naroča se v knjigarni sv. Cirila v Mariboru, v Slomškovi zadrugi v Celju in pri založniku.

Krasno posastvo z lepo hišo in gospodarskimi poslopji v najboljšem stanju, z dobro venečialno žago in obrtnim mlinom na stalni vodi v lepi ravnini na prometnem kraju se takoj po ugodni ceni proda. Naslov pod »Ugodna prilika« na upravo lista. 1459

Mlinarskega učenca, zdravega in poštenega, sprejme umetni mlin Goldschmig v Francu za takojšnji nastop. Hrano in stanovanje v hiši, plača po zmoglosti. 1451

Razpisuje se služba občinskega tajnika do 30. decembra. Prošnje se vlagajo na županstvo občine Dobrna pri Celju. 1454

Za prodati gostilne, trgovine in vsakovrstna posestva. Grošl Josip, Slivnica pri Mariboru. 1452

Posestvo na prodaj. Pesnica št. 41, pošta Sv. Marjeta ob Pesnici. 1458

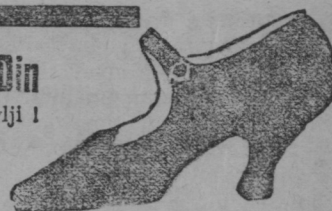
Prodajam lepo novo zidano poslopje in njivo z inventarjem ali brez inventarja. Martin Širovnik, Njiverce, p. Ptuj. 1457

Najcenejše urezovanje šip, kakor prirezovanje po meri, velika zaloga modernih okvirjev pri Ivan Klančnik, steklarna, Maribor, Slovenska ulica 15 (za Ljubljansko kreditno banko). 634

Liščice, dihurjeve, kunine, zajčje, bele podlasice in druge zimske kože od divjadi kupuje po najvišjih cenah I. Ratej, trgovec v Slev. Bistrici.

Samo 115 Din

črni ševrot čevlji!

Samo 154 Din

črni boks čevlji!

Samo 235 Din

modro barvas. čevlji!

Razpošilja

Trgovski dom Štermeski, Celje št. 24

Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar.

Novi veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami se pošlje vsakemu zastoj. 1004/2

Sprejme se pridna in zanesljiva kmetska delka za vsa dela pri gospodarstvu. Naslov v upravi lista. 1455

Sprejme se viničar s štirimi delovskimi močmi z dobrimi spričevali. Naslov v upravi lista. 1456

Posestvo 8 oralov, travniki in njive, Gornja Loznica pri Slov. Bistrici, se s 1. aprilom poceni da v najem ali proda. Viljem Abt, Maribor. 1449

Posestvo, obstoječe iz 8 oralov gozda in 8 oralov travnikov in njih in vinogradov, se z vso premičnino proda za 60.000 Din. Posestvo je oddaljeno četrt ure od cerkve na ravnini. Starnad Franc, Lučovic št. 17, Sldaka gora, pošta Šmarje pri Jelšah. 1448

H. C. HANSON

umetni mlin na Tratah pri Mariji Snežni na Velki, okraj Sv. Lenart v Slov. gor., cenj. občinstvu uljudno naznanja, da je nanovo preuredil svoj umetni mlin in žago, upostavljal obojni obrat ter vabi prebivalstvo Slov. gorice, da se poslužuje vseh dobrin, katere mu podjetje nudi, zagotavlja mu najboljšo in najtočnejšo postrežbo s prvovrstnimi mlevskimi proizvodi po najnižjih dnevni cenah. Istotam je na prodaj Dieselmotor s 50 konjskimi silami. 1453

Prava mila zdravja in lepote

z znamko

„ELZA“

Lilijino mlečno milo, posebno fino cvetno milo.

Lilijino kremo milo, zelo blago delujoče.

Rumenjakovo milo, tudi za otroke. **Glicerino milo**, tudi za razpokano kožo.

Boraksovo milo, za solne pege.

Katranovo milo, za glavo in lase.

Milo za britje, higijensko čisto, vsebuje medicinsko dobro delujoče sestavine, ki so potrebne za zdravje in lepoto. Kdor jih enkrat poskusi, jim ostane zvest.

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

5 pošto pet kosov mila v poljubni izbiri, če se pošlje denar naprej 52 Din, brez vseh daljnih stroškov, ali s povzetjem 62 Din. Zraven Fellerjeva »Elza-Creme« pomada za zaščito lica in kože, Fellerjeva Elsa-pomada za rast las, za naprej poslanih 40 Din 2 lončka brez vseh daljnih stroškov, ali s povzetjem 50 Din. Elsadont krema za zobe 8 Din 80, Elsa-Shampoo za pranje glave 3 Din 30, Elsa-Sachet dišeča blazinica 6 Din 60. Naroča se pri lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska ban.

Krajevne Kmetijske zveze opozarjamo

da hitro na novo naročijo koledarje Kmetijske zveze za leto 1931, ako so prvič poslani koledarje že razpečali. — Kmetiska zveza v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Ali se želite gihta in protina temeljito rešiti?

1447

Reuma je strašna in zelo razširjena bolezen, ki se ne izogne niti bogatašu niti siromaku in išče žrtev, kakor v palačah tako tudi v kočah. Prerazlične so oblike, v katerih ta bolezen nastopa, največ boleznij je pa takih, ki se nazivajo z najrazličnejšimi imeni, medtem pa niso nič drugega kakor reumatizem. Enkrat bolijo kosti in členki, drugič členki otečejo, pohabljeni roke in noge, trganje, zbadanje v raznih delih telesa, celo oslabiljenje vida, vse to so posledice reume in bolečin v kosteh. Kakor so različne oblike, s katerimi se bolezen pojavlja, ravno tako številna so mogoča in nemogoča zdravila, medicinska, miksture, mazila itd., ki se trpečemu človeku ponujajo. Večina teh sredstev ne more popolnoma ozdraviti, kvečjemu bolečine samo ublažiti. To, kar Vam mi priporočamo, je popolnoma neškodljiva zdravilna pijača, katera je že mnogim bolnikom pomagala.

Naša kura je izborna in deluje hitro. Da pridobimo čim več pristašev, smo sklenili vsakomur, ki nam piše, poslati popolnoma brezplačno našo zanimivo in poučno razpravo. Kogar torej mučijo bolečine in kdor se želi teh bolečin hitro, temeljito in brez nevarnosti iznebiti, naj še danes piše na:

AUGUST MÄRKZE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse Nr. 5, Abt. 24.

Samo pod tem znakom

se prodaja naše domače
terpentinovo milo

Pazite pri nakupu na znak!

Učenec za trgovino z mešanim blagom na deželi z dobro šolsko izobrazbo se sprejme takoj. Ponudbe pod „Pošten“ na upravo lista. 1445

V najem se da nova hiša in tudi proda $\frac{1}{4}$ orala zemlje in vrt. Dogoše 83, ob Ptujski cesti blizu Maribora. Vpraša se istotam. 1446

Učenca z dobrimi šolskimi spričevali sprejme takoj Ivan Schosteritsch, trgovina z mešanim blagom, Sv. Vid pri Ptju. 1444

Kovaškega učenca sprejme pri dobri hrani in stanovanju Anton Gregl, kovač, Celje. 1437

Naprodaj 2 voza v dobrem stanu. Naslov: 8pod. Radvanje 48, Maribor. 1450

Inserirajte!

Popolno jamstvo

za dobroto pristne švicarske Suttnerjeve ure daje dober glas, že 33 let znane tovarniške hiše ur Suttner, od katere dobite tudi Vi na zahtevanje 1377

popolnoma zastanj

veliki ilustrirani letni cenik. V njemu najdete najlepšo izbiro žepnih ur, zapestnih ur, stenskih ur, budilnikov, zlatnine in srebrnine vsake vrste, vse takorekoč po originalnih tovarniških cenah.

Ze 44 Din dobite švicarsko Anker-Remont za 44 uro št. 120, dočim stane kovinasta Anker ura št. 122 s kazalcem za sekunde, svetlečimi številkami in kazalci, ponikljana samo 94 Din. Ure zapestnice že od 98 Din naprej. Budilniki od 49 Din naprej. Noben riziko! Dovoljujemo zamenjavo ali vračamo denar! Zahtevajte takoj brezplačni letni cenik od tt.

H. Suttner, Ljubljana št. 992.

Prodaj posestvo 7 oralov, Dobrenje 76, Pesnica. Ivan Krajnc. 1333

Božična in novoletna darila

so ročne torbice, listnice, denarnice, aktovke, kakor tudi potni kovčki, nahrbtniki, dokolenice itd. Vse to v največji izbiri pri

Ivanu Kravos, Maribor, Aleksandrova 13.

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA v Celju, Krekov trg (v lasni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedolotnih, ki ga vlagajo sodišča ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posojila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno. 4

Vaše prihranke naložite popolnoma varno pri
KREKOVI POSOJILNICI * Meljska c. 10, Maribor

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Rentni davek se vlagateljem ne odtegne. 65

Obresti: Za vloge: nevezane 6—7%, vezane 7½—8%.

Cek. zav. v Ljubljani rač. št. 14349.

Posojila po 9—10%.

Nalagajte po položnicah!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Posteljina

pohištvo, preproge, linoleum, zavese, odeje, madroce, vložke, tkanine za pohištvo, gradl za madroce in celotne garniture za postelje itd. — najboljše in najcenejše pri 1192

Karolu Preis, Maribor, Gosposka ulica 20

Cenike dobite brezplačno.

Ekspozitna hiša
Aleksandrova 19

**„LUNA“
MARIBOR**

last. A. Pristernik
Aleksandrova 19

Velika izbirna zaloga: nogavic, otroških, ženskih in moških srajc, spodnjih hlač. Pletenin: majc, puloverov, telovnikov, lastni izdelki. Čevlje za dom in telovadbo, snežne čevlje, dežnike, igrače. — Velika razstava najprimernejših daril za Miklavža, Božič in novo leto. Tudi gugalne konje, sanke, vozički za pupe po izredno nizkih cenah. Na drobno in na debelo. 1334

Kje dobite lepe trpežne moške in damske štofe: hlačevino, platno, tiskovine, parhand, krojaške potrebščine, srajce, kravate, naramnice, nogavice, dokolenice in še veliko drugih predmetov po zelo nizkih cenah?

Pri

Ivan Mastnak, Celje, Kralja Petra c. 15.

Istotam kupite moške štofaste obleke že od 240 Din naprej. Štofaste obleke za fante 11 do 16 let od 200 Din naprej. Moške hlače štofaste od 90 Din naprej. Moške hlače cajgaste od 47 Din naprej. Moške površnike, ovrtnik iz krzna od 400 Din naprej. Nadalje dežne plašče (Trencoat), črne zimske suknje.

Lastna izdelovalnica usnatih sukenj itd.

Nakup neprisiljen! 1175 Solidna postrežba!

Velika izbira gramofonskih plošč najboljših znamk Polydor Columbia His »Masters Voice«, Ackermann nasl. I. Kindl, Ptuj. 1299

Za jesen in zimo

kupite vse oblačilne predmete najceneje pri, tvrdki

I. N. ŠOŠTARIČ,

Maribor, Aleksandrova cesta 13

1243

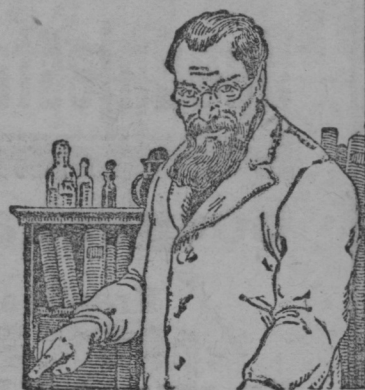
Inscribirajte v „Slov. Gospodariju“

Reumatičarji!

N bavite še danes 1 steklenico

ALGA
za masažo

že jutršni uspeh Vas bo iznenadil!

Boli Vas ali trga v kosteh, rokah, nogah, sklepih, plečah, zobeh, kolkih, žilah, glavi ?

ALGA
odstrani bolečine takoj

1391

Dobiva se povsod! 1 steklenica Din 16.—

LABORATORIJ „ALGA“, ŠUSAK.

4 stekl. „ALGE“ Din 77.—, 8 stekl. Din 131.—, 14 stekl. Din 205.—, 25 stekl. Din 320.—.

Oblačilno blago vsakovrstno ter vse potrebščine za vsakega dobite vsled ugodnega nakupa po novih najnižjih cenah v trgovinah F. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. — Nakup jajc, masla, vseh poljskih pridelkov. — Zamenjava bučnic in solnčnic za bučno olje ter pšenice za moko. 1381

Zastopnike za prodajo šivalnih strojev, separatorjev, gramofonov, elektrotehničnih predmetov itd. pod zelo ugodnimi pogoji sprejmemo. »Centra«, Ljubljana, poštni predal št. 248. 1416

Več oferov sprejme uprava veleposestva Jos. Orniga, Št. Janž na Drav. polju. 1420

Mesarski vajenec se sprejme. Maribor, Stritarjeva ulica 8. 1435

Velika izbira zimskega blaga za obleke in plašče, barhantov in flanela že od 9 Din naprej, sešite odeje od 100 D naprej, flanel-odeje od 40 Din dalje, kakor tudi vse vrste pletenin ter volnenega in bombaževinastega zimskega perila po znatno znižanih cenah pri tvrdki 1392

Franjo Majer, Maribor,
Glavni trg 9.

USTANOVLJENA LETU 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
— še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—.

Maribor
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši) 223

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. d. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

☛ Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev. ☚

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

1

Kava, dnevno sveže pražena

¼ kg od 13 Din do Din 27. — Čaj nove žetve svetovnih znamk v veliki izbiri in ceni je že prispel. — Zaloga celokupnega vedno svežega špecerijskega blaga direktnih virov po dnevni ceni.

1301

Manufakturna trgovina Franc Urech / Celje

priporoča cenjenim strankam svojo veliko zalogo raznega, vsakovrstnega manufakturnega in modnega blaga.

Največja izbira! Najboljša postrežba!
Nizke cene!

975

Sami se prepričajte

da se dobi vso manufakturno blago, kakor plašči, zimske suknje (tudi gotove), barhendi, flaneli, oxfordi, očeje, koco, pletene rute in jopce v največji izbiri in najnižjih cenah edino le v manufakturni trgovini

1384

I. Preac, Maribor

Glavni trg 13

Samol

Samol

Iščem majerijo takoj 7 delovnih moči brez otrok.

Vzamem tudi na polovico koristi. Naslov v upravi lista.

1436

Dam za svoje 7 letnega dečka in dve 8-10 letni deklici. Natančneje se poizve pri Fracu in Ljudmili Zorko, Žvab, Ivanjkovi.

Jos. Pristovšek, pasar in srebrar,

izdelovatelj kovinskih predmetov, delavnica za cerkveno orodje in posodo. Popravila, pozlačenje in posrebrevanje.

Celje, Prešernova ulica 21.

1174

Dobro in poceni blago

se kupi v Trpinovem-Tekstilnem-Bazarju v Mariboru, Veitinska ulica števil. 15

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192